

679
1962

საგარეო
გაზეთების

საგარეო
გაზეთების

№ 8 აპრილი 1962

კოსმონავტი ა. გ. ნიოლავი

კოსმონავტი პ. ა. კოპოვი

ვაშა კოსმოსის გმირებს!

**ნ. ს. ხრუშჩოვის რაღმობაზე კოსმოსურ სიმაღლეზე
„ალმოსავლეტი-3“ ახსნად ნიკოლავეს**

**ნ. ს. ხრუშჩოვის რაღმობაზე კოსმოსურ სიმაღლეზე
„ალმოსავლეტი-4“ ახსნად კოპოვი**

ძვირფასო ანდრან გრაგოლისძე!

დიდი სიხარულით წავიკითხე თქვენი რაღმობა.
მთელი საბჭოთა ქვეყანა აღფრთოვანებითა და აღტაცებით ადევნებს თვალს თქვენს გაფრენას. ხალხი, პარტია ამაულებენ თქვენი, თქვენი გმირობა, კოსმოსური ზომადის „ალმოსავლეტი-3“ გაფრენა, ცალკე განაღებებს ჩვენს სოციალისტურ სამშობლოს, მის ნიჭიერ და შრომისმოყვარე ხალხს, ჩვენს მეცნიერებს, ინჟინრებს, ტექნიკოსებს, მუშებს, კოლმეურნეებს.

ძვირფასო კავთე რომანიძე!

საკმატრალური კომიტეტის, საბჭოთა შიარობისა და პირადად ჩემი სახელით ვულოთავებ მოგილოცავთ შესანიშნავ გმირობას. რომელსაც თქვენ ახორციელებთ და განაღებთ საბჭოთა ხალხს, ჩვენს სოციალისტურ სამშობლოს.
თქვენ შეიჭერთ კოსმოსურ სივრცეებში ანდრან გრაგოლისძე ნიოლავის კვალდაკვალ და მასთან ერთად აწრზობთ ჩვეუთრ ფრენას დღემინის გარშემო ამ გაფრენებით საბჭოთა კავშირი პირველი უაფასეს ვას ჩვეუთრ გაფრენებს კოსმოსში.

სასიამოვნო იყო თქვენი ხმის მოსმენა და თქვენი დანახვა ტელევიზორის ეკრანზე, და თუმცა თქვენი იმყოფებით კოსმოსში უღიდეს მანძილზე დედაქმნიდან, მაგრამ ჩვენმა შესანიშნავმა ტექნიკამ შესაძლებელი გახადა ძალიან ახლო დაგვეხანებო. ისეთი გრძობა შექონდა, თითქოს სულ ახლოს იყავით. ჩვენ გვესწოდა თქვენი მხეე ხმა, ვეღდავდით ცოცხალ თვალებს, ხელლებს მოძრაობას, გაყურებდით როგორ მუშაობდით და გვიხარია რომ თავს კარგად გრძობთ.

ჩვენმა ქვეყანამ, საბჭოთა მეცნიერებმა, ინჟინრებმა, მუშებმა შექმნეს სრულყოფილი ტექნიკა, თქვენ კი, ისევე როგორც სხვა საბჭოთა კოსმონავტებმა, წინებულად ითვისეთ და უნარიანად იყენებთ ამ ტექნიკას. ყველა საბჭოთა ადამიანისთვის სასიამოვნოა შეიტკოს, რომ ზომადლები „ალმოსავლეტი-3“ და „ალმოსავლეტი-4“ დაუახლოვდნენ ერთმანეთს და დაეპარეს ურთიერთკავშირი.

მე ვესაუბრეთ, როცა დედაქმნის მეოთხედ უფლიდით, მაგრამ კიდევ ცოტა ანეთ შემოვლდა როდი მოგელით. სულითა და გულით გისურვებთ, ძვირფასო ამხანაგო ნიოლავე, წარმატებით დაამთავროთ ფრენა და ჰედნიერად დაბრუნდეთ დედაქმნეში. გისურვებთ მოხაველს ქანწრთელობას, კარგ განწყობილებას, მხენობას.

საბჭოთა ადამიანები აღტაცებულნი არიან თქვენი გმირობით, საბჭოთა კოსმონავტების გმირობით.

როცა ტელევიზორი გედაპარავთ, მოხარული ვიყავი მომხმენის, რომ თქვენ მხენდ ხართ და კარგად გრძობთ თავს. ვისურვებთ წარმატებით დაამთავროთ ფრენა და შევიდობიანად დედაქმნეში დედაქმნეზე. მოგელით ჩვენს საბჭოთა მიწაზე, რათა გადაღებული თქვენ და თქვენს ზეცურტ მძას ანდრან გრაგოლისძეს და თქვენთან ერთად ვიჭვიტოთ კოსმოსური გაფრენების დაშაიარება.

დაწმენებულ ვარ, რომ მალე მე და ჩემი ამხანაგები — ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდენტისა და შიარობის წევრები — გადაგეხვევით ჩვენს საბჭოთა მიწაზე.

ნ. ხრუშჩოვი.
1962 წლის 11 აგვისტო.

ნ. ხრუშჩოვი.
1962 წლის 12 აგვისტო.

№ 8 (133) აგვისტო, 1962 წ.
გამოცემის XII წელი.
ყრუადივიანი საზომარეობაგინ-პოლიტიკური და სელიგვარავაგინ-სამხანაგინო ქანაღი

ნინ, ვარსკვლავებისაყენ!

ნინ, ვარსკვლავებისაყენ!

ა. ნიკოლაევი.

მურნალის ეს ნომერი უკვე აწყობილი იყო, როდესაც უჩვეულო, ზღაპრულმა ამბავმა ერთხელ კიდევ შეარყია მსოფლიო. 1962 წლის 11 და 12 აგვისტოს საბჭოთა კავშირში დედამიწის ორბიბაზე ზღაპრულ იქნა გაყვანილი ორი კოსმოსური ხომალდი, „აღმოსავლეთი-8“ და „აღმოსავლეთი-4“, რომლებსაც მართავენ საბჭოთა კავშირის მოქალაქეები, კოსმონავტი მურინავები მაიორი ანდრეიან გრიგოლის-ძე ნიკოლაევი და პოდპოლკოვნიკი პავლე რომანის-ძე პოპოვიჩი.

მურინავ კოსმონავტებს მაიორ ა. ნიკოლაევიცა და პოდპოლკოვნიკ პ. პოპოვიჩს როგორც დედამიწასთან, ისე ერთმანეთთან დაშვარებული ჰქონდათ ორმხრივი რადიოკავშირი. ისინი სისტემატურად გავაწინდენ ცნობებს თავიანთი დაკვირვებებისა და მდგომარეობის შესახებ.

კოსმოსურმა ხომალდებმა „აღმოსავლეთი-8“ და „აღმოსავლეთი-4“ დაფარეს მილიონობით კილომეტრი მანძილი და 15 აგვისტოს საბჭოთა კავშირის ნავარაუდევ რაიონში მშვიდობიანად დაეშენენ. მათი გაფრენით მიღებულია დიდძალი ძვირფასი მეცნიერული მასალა, რომლის დამუშავებაც კიდევ უფრო გააადვილებს ადამიანის შექრას შორიულ ვარსკვლავთა სამყაროში.

ეს ახალი უმაგალითო გაფრენა ვარსკვლავებისაკენ წარმოადგენს საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალ ტრიუმფს, საბჭოთა ადამიანის ნებისყოფის ახალ უზადლო გამარჯვებას.

ცნობამ ახალი კოსმოსური გაფრენის შესახებ მთელს მსოფლიოში უდიდესი აღფრთოვანება გამოიწვია. მილიონობით ადამიანი არც ერთი წუთით არ მოშორებია რადიოტრანსლექტორებსა და ტელევიზორებს. მილიონობით ადამიანის მთელი გულისყური მიუკერძობლია მოსკოვისაკენ, საბჭოთა კავშირისაკენ, სადაც უჩვეულო სისწრაფით ისმას ხორც და ცოცხლდება კოსმონავტის საუსუნობრივი ოცნება — მისვლენ შორიული ვარსკვლავების იღუმალებს.

მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის რადიომაუწყებლობამ შეწყვიტა თავისი ჩვეულებრივი გადაცემები, რათა შეეტყობინებინა

კოსმონავტ პ. პოპოვიჩის ოცნება.

ბ. პოპოვიჩი.

მსმენელებისათვის ეს ზღაპრული ამბავი. გაზეთები აქრეცხლად ელვადეკემებით კოსმოსური ხომალდების „აღმოსავლეთი-8“ და „აღმოსავლეთი-4“ ფრენის შესახებ. ამერიკელმა კოსმონავტმა სკოტ კარბენტერმა მაიორ ა. ნიკოლაევის სახელზე გამოგზავნა დეპეშა:

— გილოცავთ გამარჯვებას! მე თქვენ ადგილს გაიცვლიდით, ეს რომ შესაძლებელი იყოს, რადგან ძალიან მინდა ხელმეორედ გაფრენა. ვისურვებთ თქვენს მიხიის წარმატებით დამთავრებას, მიწაზე ბედნიერად დაშვებას.

— აღვლანდენ — წინ, საბჭოთა ამხანაგებო! — აღფრთოვანებით უთვლის საბჭოთა ხალხს კუბელი მწერალი ქალი დაურაოლენა გარსია.

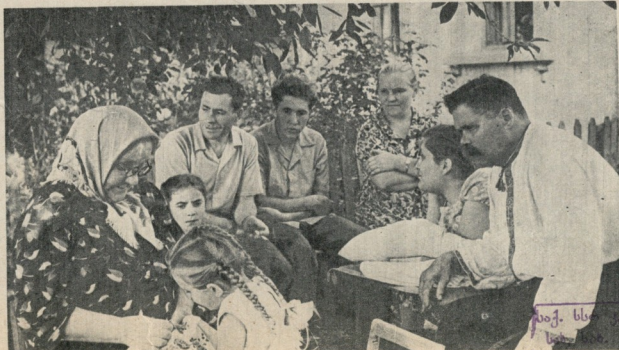
ეს გმირული რეისი ვარსკვლავებისაკენ დაემთხვა საბჭოთა კოსმონავტის გერმან ტიტოვის გაფრენის წლისთვის და თავისი წარუპოვრობით საბოლოოდ დაარწმუნა კაცობრიობა: საბჭოთა ადამიანი პირველი იქნება შორიული პლანეტებისა და სამყაროების დაპყრობაში.

დიდება კოსმოსის მამაც პიონერებს!

ა. ნიკოლაევი და გ. ტიტოვი კოსმოსიდან - გ. ტიტოვის დაბრუნების შემდეგ.

8831

მაქ. სსს. მარტისი
სსს. ნიკოლაევი
გიგალოთიძე

ნაცის დიება, ნაცის სიბაყა

მოსწონავი ა. ა. ნიკოლაივი

ანდრეან გრიგოლის-ძე ნიკოლაივი დაიბადა 1929 წლის 5 სექტემბერს ჩუგუშეთის ასსრ მარნაყი პოხდის რაიონის სოფელ შირშენში დაბბი გულის ოჯახში. იგი ერთგვები ჩვენია.

1944 წელს ა. გ. ნიკოლაივმა დაამთავრა სოფელ შირშენის არსებული საშუალო სკოლის 7 კლასი. იმავე წელს შევიდა და 1947 წელს დაამთავრა მარნაყი პოხდის სატექნიკ ტექნიკური ტექნიკური.

1950 წელს იგი გაემიწეს სამკობაო ამბიის რიგებში და სასწავლებლად გაეზარუნეს სამხედრო საავიაციო სასწავლებელიში.

1955 წლიდან ა. გ. ნიკოლაივი სამხედრო მფრინავია.

1961 წელს შიგარობის დაგალები წარმატებით შესრულებსათვის იგი წითელი ვარსკვლავის ორდენით დაჯილდურდა.

1950 წელს ა. გ. ნიკოლაივი შევიდა სრულიად საავიაციო ავტკ რიგებში, ხოლო 1957 წლიდან ავტკ წევრია. კომინავეტ სურთია.

მამა-გრეგორ ნიკოლოზის-ძე 1944 წელს გარდაიცვალა. დედა — ანა ალექსის ასული დაბადებულია 1900 წელს. კომინავეტ ა. გ. ნიკოლაივს მყავს ორი ძმა — ივანე, პეტრე და ერთი და ზენაიდა.

მოსწონავი პ. რ. პოპოვი

პაულე რიონის-ძე პოპოვი დაიბადა 1930 წლის 5 ოქტომბერს კვეფის ოლქის დაბა უზნიში მუშის ოჯახში. ერთგვები უკარნებელია.

პ. რ. პოპოვი სწავლობდა სკოლაში. შედევრე კი ბელარუს ცენტრის საბავარებლო სასწავლებელში. ამ სასწავლებლის შემდეგ დაამთავრა მაგნიტოგორსკის ინსტრუქტორული ტექნიკური და სამხედრო საავიაციო სასწავლებელი. იგი სამხედრო მფრინავი გახდა.

სრულიად საავიაციო ავტკ რიგებში შევიდა 1945 წელს, 1957 წლიდან კი სავტკ წევრია.

1961 წელს შიგარობის დაგალები წარმატებით შესრულებსათვის პ. რ. პოპოვი წითელი ვარსკვლავის ორდენით დაჯილდურდა.

კომინავეტ ცოლშედილიანია. ცოლი — მარამ ლეჩუბუბის ასული ვისოლავე (ჭირჩქენითი პოპოვი) დაბადებულია 1931 წელს. სპეციალობით მფრინავია. ჭაღრბელი ნაჭამა ექვსი წლისაა.

მამა — რიონ პორფილეს-ძე პოპოვი დაბადებულია 1905 წელს. დედა — ფილოსოფია კიანიანეს ასული პოპოვი დაბადებულია 1903 წელს, დიასახლისია.

პ. რ. პოპოვის მყავს ორი ძმა — ნიკოლოზი, პეტრე; ორი და — მარია და ნადეჟდა.

ა. ნიკოლაივი და ი. გაგარინი წერობის დროს.

პ. პოპოვი ი გაფრენის წინ.

ი ანს ვაქლიძე

ანს ვაქლიძე დაიბადა დროს კომუნისტურ წლებში, რაც საბჭოთა კომუნისტურ ტაქტიკაში იური გაგარინა და ვარაზი ტიტოვიზი თავიანთი პირველი კომუნისტური რეჟიმის დასაბამი მისცეს ახალ ირის კომუნისტური ირის დაწესებას. მაგარამ ჩვენ უყვლა, როგორც მე და ჩემი კოლეგები, ისე მთელი ჩვენი სახლი, უყოველდურად ველოდით ახალ ამაღლებულ კონიუბს ვარსკვლავებისა კენ საბჭოთა კომუნისტების შედეგით გაფრენის შესახებ.

და თუ დღეს ეს შესანიშნავი დღეა საბჭოთა კომუნისტური ბოძა დღეა „აღმოსავლეთი-8“ და „აღმოსავლეთი-4“, რომლებსაც მართავენ მფრინავი კომუნისტები მათი ირის ანდრეან ნიკოლაივი და პოპოლოვნიკი პაულე პოპოვი, სტარტ აიღეს კომინსტრ უსაზღვრეობისკენ. საბჭოთა ხალხმა ვადადგა ახალი გიგანტური ნაბიჯი სასაღმდეთმორისის სივრცეების ასათვისებლად. საბჭოთა მფრინავი და ტექნიკის ეს უდიდესი გამარჯვება ერთხელ კიდევ უდიდესი საბჭოთა ადამიანის უმაჯილთო ნიჭსა და შესაძლებლობას, საბჭოთა საზოგადოების უსაზღვრო ცხოველშედეგობას.

ადამიანი, რომელიც ამ საზოგადოების წევრი და მისი ნათელი მოძალდის ოადგდებულ მფრინებელია, თავისი უმაჯილთო გმირული საქმეებით

ა. ნიკოლაივი და ა. ტიტოვი შეუდეგობა.

აღაფრთვანებს მსოფლიოს ხალხებს, ახალთაგან მათ თავიანთი საკონკრეტული დღეების, რომელიც რეჟიმისათვის ბრწყინავს გაგარინის, ტიტოვის, ნიკოლაივისა და პოპოვის ვაქციურ დამბოში.

ჭერ მსოფლიო პირველა წრე დეამონს ირავლებ, მერე მამაციური ჭავუფური გაფრენა კომუნისტურ სივრცეში, შემდეგ გაფრენარი რეისი მთავრის ვარშემო და ბოლოს ზულ მალე დად-

გება ის დღეც, როცა საბჭოთა კომუნისტური ბოძაღე მფრინობიანაა დენემა შიგარობის, სასწავლებლისკენ ეს დღეც დადგება; და ჩვენც მოთხოვნულ ველოდ მის გაფრენებსა.

პროფ. ვახანი ხარამი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, სასწავლებლისათა აკადემიის ნაწილი წევრი.

ჩვენი სიბაყალი და სიბაყა

ჩვენი უსაზღვრო აღტაცება გამოიწვია საბჭოთა მფრინებისა და ტექნიკის ახალმა უსაღვლო წარმატებამ. მოპოვებულა უდიდესი გამარჯვება. საბჭოთა კავშირში თავიანთს ერთდროულად ვაგვეხელო იქნა ორი კოსმოსური ბოძაღე „აღმოსავლეთი-8“ და „აღმოსავლეთი-4“, რომლებსაც მართავენ მფრინავი კომუნისტები მათი ირის ანდრეან ნიკოლაივი და პაულე პოპოლოვნიკი პაულე პოპოვი.

ამ ამაღლებულმა ცნობამ ჩვენამდე მოაღწია მამინ, როცა ჩვენი ბრძოლა ოადგდებულ შრომამ იყო გაართული. საბჭოთა ადამიანების უსაზღვროდ გამარჯვებულ კოლქტინე უსაზღვრო სიბაყალი და სიბაყა გამოიწვია. ჩვენს ბრძოლამ, თვითულმა მისმა წევრმა კიდევ ერთხელ თვით სიბაყალი იგრინო, რამ შრომა, რომელსაც ჩვენ ვეწეობ, ხმა, რაღბა ადამიანთა ბედნიერების, კაცობრიობის წინსვლის და ვაწილობის დასაქმეს.

ვახა ჩვენს საბავარ გმირებს ა. ნიკოლაივისა და პ. პოპოვისა.

ბიძილი ხანიაშვილი, ელვაგაღმეფებულმა ჭარანს კომუნისტური შრომის ბრძოლის ბრძოლაში.

საყოველთაო განთავსებისა და მშვიდობის მოსოფლო კონგრესმა, რომელიც ჩვენი საზოგადოების დღევანდელ მოსკოვში ივლისის თვეში ჩატარდა, მიმდინარეობს, თავის მუშაობა დასაწყისში. კონგრესის მიერ ეროსლოფენად მიღებული მისარგის მოთხოვნის პატივსაცემად, მშვიდობისთვის მებრძოლთა უღელის კრჩის დღის მნიშვნელობა აღვიფრთხილებს თავის კეთილშობილურ სპეციალურად — განამტკიცონ მშვიდობა ამ ქვეყანაში.

განიარაღება და ქვეყნად მშვიდობის დამყარება ყოველი პატრიოტი ადამიანის უყოველდღური ზრუნვის საგანია.

თითქმის ერთი კვირის განმავლობაში მიმდო ქვეყნურების წარმომადგენლებმა, რომლებიც ერთმანეთისაგან ჩასობრივი თვისებით, რწმენით, უწყნარო, მატერიალური პირობებით, ასაკით განსხვავდებიან, გვერდსეულ დასტოვებულ ქვეყნულ მთი ერთმანეთისგან განსხვავდნენ იმ დღად სკანდინავიური, რასაც ადამიანის მშვიდობისათვის სტრეფობა ქვეყნად.

ყოველგვარი სასაქონლო უზარმაზარ დაზიანება გრძელდება ერთსულფონის ოკუპაცია და შეხატულდება იმის დადასტურებად, რომ კონგრესმა ეროსლოფენად დავით იმის განმარტებლობა თავაწუფებელი ბრძოლა შეიარაღებისა ამ ქვეყანაში და იმის კოპიზირის დასაწყისად, კონგრესის მონაწილე ქვეყნების წარმომადგენელი დღისს უწყნარული, მადლობითა და პატივისცემით დასაბრუნებდნენ ჩვენი საზოგადოების, უძლიერესი საბჭოთა სახელმწიფოს შესახებ, რომელიც ვანუხრად იბრძვის შეიარაღების წინააღმდეგ და თანამედროველად მიყვება ლინინურ სამშვიდობო პოლიტიკას.

კონგრესსე გამოსულები ვატივებით ლაპარაკობდნენ სავითარისი თანამშრომლობის უმარტესობის, ხალხთა დაგვირგობისა და დამარტული დასაბრუნებდნენ ჩვენი საზოგადოების, უძლიერესი საბჭოთა სახელმწიფოს შესახებ, რომელიც ვანუხრად იბრძვის შეიარაღების წინააღმდეგ და თანამედროველად მიყვება ლინინურ სამშვიდობო პოლიტიკას.

მწერებმა და პოეტებმა ერთი დახმარებლობა შეადგინეს, სხვადასხვა ქვეყნის მეციერითა და მეტრნალოთა ერთიანი ძალით სიტყვებს დაუბრუნეს ადამიანი, რომელსაც უნებდრმა შეხებუვამ სიტყვითა რაუნა. და პოლფეოი კონგრესის მონაწილეთა მთუვა იმ კატასტროფის შესახებ, რომელიც შეეხებოდა მოსოფლოში სახელმწიფოლო ფიჯიისის, ავადმყოფის ლეა ლადუს, ლინინის შემოხება ისეთი რამ, რაც ამ შემოხებუვაში ასევე სიტყვით იწვევა აქამდის და აი, ავადმყოფის გახსნარება ბრძოლაში საბჭოთა ფიჯიისისთან და შეიარაღებან ერთად ჩაებნენ მოსოფლოში უღელის ფიჯიისითა — ნილს ბორს, ბლოკეთ და სხვებში. მათ, როგორც უღელსამა ავტორიტეტებმა, მუშაობაში სასწრაფოდ ჩაებნენ თავისი ქვეყნის მედიცინის გამორჩეული მოღვაწეები. ვანადა საერთაშორისო ბრძოლა ლანდაუს დღესეის წინააღმდეგ მიუხედავად იმის, რომ საბჭოთა ქვეყნის ექიმებმა ყველაფერი ვაკეთეს, მოხდა კატასტროფა, აღინაშნა ლანდაუს კლინიკური სკოლა.

შეწედა სუნთქვა, მაგრამ ჩვენი ექიმების განკარგულებაში იყო ხელყოფილი ფიტატები. ავადმყოფი კარდენერზე მოკვდა, მაგრამ მას კვლავ უზრუნველდნენ სიტყვებს, ჩვენი ექიმების კონსულტებში ტელეფონებით მონაწილეობდნენ უსოფლო კოლეგები. თვითმფრინვები სტრავდნენ პავის ოკეანის ზეითი, აეროდრომზე კანადელი ექიმს მენფელს დახდნენ ჩვენი ქვეყნის უღელის ფიჯიისითა და იგი სასწრაფოდ სასოფლო. ყოფილი მიყვანეს, თვითმფრინვების მშენებლის სხვადასხვა კუბიდან მოქონდათ უღელის პრეპარატები. ავადმყოფის ოთახის უკუბრთი მუღმე მირიკოვდნენ ფიჯიის კორიდებში.

და მოხდა საოცრებო... დანარცხებულმა სკოლა დაიხია უწყნარდნით, ღრნით დასტოვა ავადმყოფის ლანდაუს პალატა და ოთახი ნელა, მეთოდურად, თანდათან განმტკიცებით სიტყვებს იწყო დამკვიდრება...

ამ ერთ ეპიზოდში, როგორც წვეთი წალში, ჩანს, თუ რა დიდი საქმეა ადამიანთა მეგობრობა ამ ქვეყნად და თუ მეგობრობა ადამიანთა სასურველი თვისებაა, მისი სტოვებულად ძალით შეიარაღება დაიარსების ბნელი ძალები და მოისპოს ომის საზოგადოება.

კონგრესის მონაწილეთა უღელის სოფარული შედეგდნენ საბჭოთა სახელმწიფოს მეთაურის ნ. ს. ბრუშოვის გამოსვლის.

მხ. ნ. ს. ბრუშოვმა თავისი ჩვეული პირდაპირობითა და სინათლით ახალა ომის განმარტებლობა, საერთაშორისო იმპერიალიზმის ავტორიტეტი, რომელიც კაცობრიობას განადგურებს უქვადანი, აკაცობრიობა ცხოვრობს შესანაშვხ ეპიკში, — თქვა ვა. ბრუშოვმა, — სოციალური პრინციპების უფალყოი დატარების, განადგურება ვადატარა. ლენის მეციერებასა და ტქვენარა, ჩვენი კლანა ბუნების შესახებ შეუძლია უღელის სკოეთ მოუბრუნოს ყველა ადამიანს დედამწარაზე.

მაგონ ერთი წუთით არ უნდა დავიწყეთ, რომ აგრესიისა და ბრძოლების შედეგობა იმეტირება აკაცობრიობისა და მისი ციხარობის წინააღმდეგ მმარონ ადამიანის გენის აღმარებით.

მაგონ რომ შეეცრაით ხელები დამანავეთ, რომლებიც ლამობენ ვაჩალონ რაკეტულ-აკატორი ომი, საჭარა ხალხთა უფაროების მასების უღარსად ენერგული, დაუყოვნებლივ მოქმედება. მშვიდობის მომხრეებზე ბევრად არის დამოკიდებული ის, რომ ახალი მოსოფლო ომის წინააღმდეგ წარმატებით გაერთიანდეს ყველა ხალხი, ავთონი, ვისაც სურს სიტყვით და შემოქმედებით, და აკაცობრიობის წინაშე ეს სასურსებლობა იყოს კონგრესის დღევანდელა შთანაგონებლობა.

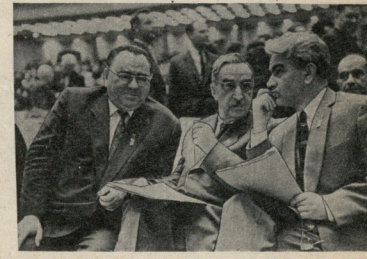
მივლი მოსოფლო გულმოდგინდა უღელდა უფოს კონგრესზე წარმოქმნილ სიტყვებს, კეთილ ნების ყველა ადამიანის უღელის ზრუნვის საგანია — ხელ შეუწყოს იმპერიალიზმთა ბოროტ ზრუნვებს — შეიარაღებისა და ომის განადგურებას.

121 ქვეყნის წარმომადგენელმა მოიჯარა მოსკოვი თავი და, თავიანთ ქვეყნების მებრუნებელნი, ისინი იბრძოდნენ კონგრესის მიერ დასტოვებული ამოცანების შესასრულებლად შესწინადადებდნენ ნ. ს. ბრუშოვმა: როცა ოსოველი წავადგლები, რომლებსაცაყ შეეგება მოძრაობა თერმობატორი ომის საფრთხის წინააღმდეგ, ერთ საერთო წავადდ შეერთების ერთმანეთს, მისი ძალა უმჯობესი იქნება. ვანადასტოვს წავადგლები. ხასკით მიეგება ეს წავადდ ყველა კონგრესდნად და თავის ზრუნვით ავების დატარებებს, რომლებიც ხელს უშლიან საყოველთაო და სრული განთავსების განხორციელებას.

დღიმა მშვიდობისათვის მოსოფლო თერმობატორი მურის ომიან დაღვინ აცლებსათვის მებრძოლი ვანადასტოვს მტკიც მშვიდობის და ყველა ხალხი მეგობრობას.

მშვიდობის გეგმებისათვის

ამ გმირობით აისახა ჩვენი ხალხის, ჩვენი მეცნიერების, ტექნიკის, მუშაველობისა და კულტურის მიღწევები, ჩვენი საშობლოს წარმატებები. გმირობის ტიპობანი. მივიღა მსოფლიომ ზეითი აღნიშვნა ჩვენი მსოფლიო წარმატებებისთვის. ამ რჩევებს დაგვატოვა ჩვენი გმირები. ამ დიდებს მინახავთი ვაჭარებულა. რომ შინ არ არის ის დღე, როდესაც ადამიანი კონსოლიტორად: მთა ვაჯავღვენი სასაუნდაშორისო ტრასებს უმანებებისავენ.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა, მინისტრთა საბჭომ კონსოლიტორ კომპლექსის შემქმნელობაში მიმართულ წერილში აღნიშნა: „ჩვენს ქვეყნში უმანებებისავენ ადგილობრივი კომუნისტური პარტიის წინააღმდეგობისა და რომელიც ადგილობრივი კომუნისტური პარტიის წინააღმდეგობისა და რომელიც უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და მინისტრთა საბჭოს მიერ დადგენილი ჩადარის საბჭომ განაწესა. რომელიც უმაღლესი საბჭოს განაწესა. რომელიც უმაღლესი საბჭოს მიერ დადგენილი ჩადარის საბჭომ განაწესა.“

გერმანე ტიტოვი თავის ხალხს ღირსეული შვილია. მან იური გავარის შედგა განმარტოვალა დღემდე უმაღლესი უმაღლესი გმირობა და გამოჩენა საბჭოთა დამარტოვალა გმირობის სიამაღესი სიტყვად და განმარტობა. იგი 1945 წელს დაიბადა ადრის მარის სოფელ ტოლნოში, მასწავლებლის ოჯახში. მან 1967 წელს დაამთავრა მფრინავთა საბჭოთა-საავიაციო სასწავლებელი პირველი თარგობი. შეიღებ ღმინგარის სამხედრო ოქმში მფრინავი. ფრინავის დღეებში იგი სკა წევრობის კანდიდატი იყო. უმაღლესი გმირობის გამორჩეული, საავიაციო კომუნისტური პარტიის წევრად მიიღეს, როგორც გამორჩეული.

„მე, როგორც საბჭოური მფრინავი...“ — თქვა გ ტიტოვმა წითელ მიღებულ კამერულ მიღებზე, — „მად ვარ შენსაბჭოთა კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის უფელი დავალები.“

კონსოლიტორ ხომალდი „აღმოსავლეთი-2“ შესანიშნავი ხომალდია. იგი აღკუთავალა პირველბარისხვანი უმაღლ ტექნიკით, სრულყოფილი აპარატურით, რომელიც ფრინის 25 საათისა და 18 წუთის განმავლობაში შეუძლებელია დამუშაობა...“

დადამაწეს გარშემო კეთილი შემოქმედის მე უფლებების ვინმედი ჩვენს საავიაციო საშობლოს მისი თვალმწიფანი სივრცეებში. დღისი კარვად გვადავი კონცენტრირების. მიიბისა და იყავინების მართვად გამოყოფილი მინახავებს, სოლი ამათი გვადავი დიდი კალაქების ჩაფრება, როგორც იყო, მთელი ფრინის მანძილზე თავს ჩინებულად ვგრძობდები. შრომის უნარიანია ნორმალური იყო. შთაბეჭდილება...“ — უღებოდა...

პარტიისა და მთავრობის წინაშე ფიცს ვღებ მიიღ ჩვენს ცხოვრებაში ვი-ფრინების დიდი პარტიის ერთგული შვილი...“

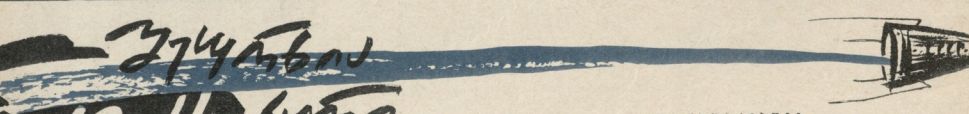
მხ. ბრუნოვიც მიტინგებში სიტყვაში გ ტიტოვის მიუღვად გამარტვება, საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება: „თქვენ მფრინავთ აგრეთვე სხარ კავშირის კონსოლიტორ მფრინავთ წოდება“. ახლა ორი — თქვენ და

ჩვენი ხალხი

ერთი წლის წინათ, 1961 წლის 2 აგვისოს განსაკუთრებულმა ცნობამ შეხარა მსოფლიო: მ საბჭო მოსკოვის დროი მმდარბა საბჭოთა რაქტამ დადგინეს ვარშემო ობიტაქვ გაიყენა ახალი კონსოლიტორ თანამგზავი ხომალდი „აღმოსავლეთი-2“, რომელიც მართავდა კონსოლიტორ-მფრინავი, ჩვენი დიდი სამშობლოს მოქალაქე, მათი იტინგებ სტეფანეს მე ტიტოვი 25 საათის მშვადობაში ფრინის მიღებუ „აღმოსავლეთი-2“ დავუვა საბჭოთა კავშირის ტერიტორიებზე — წინასწარ დაამთავრა ადრის საბჭოთა კავშირის თანამგზავნი განსაკუთრებული პირობებში კავალსწინებულ საშუალო: 17-ჯერ და შეტენი შეიფურა დღემდე, გაიარა 700 ათას კილომეტრზე მეტი და შეასრულა უველა დავალება, ეს მანძილი თითქმის ორჯერ მეტია დღემდინახა და მთავარ შრომის არსებულ მანძილზე. ფრინის დამატებული დავალების შესახებ მფრინავი კლდეის პირობების წარმადებით დამოუკრებლანად დასაშობებელი, ხომალდი დავა იმ რიგში, სადაც 1961 წლის 12 აპრილს დავუვა მსოფლიოში პირველი კონსოლიტორ იური გავარის.

თქვენი მეგობარი იური ალექსის მე გავარის ატარებთ ამ სახელწოდებას. მაგან ორი მხოლოდ შემდეგ გაფრინებულ, მეტიც არ გამოჩენდინახ ახალი საბჭოთა კონსოლიტორ მფრინავები. შეგვივალა ეჭვი არ ვიქონიოთ, რომ კონსოლიტორ მფრინავების ოჯახი გაიზარდა და განვრცობდა. თქვენ გერმანე სტეფანეს მეც, კონსოლიტორ რომ ვაგვამარტვებთ, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრობის კანდიდატი იყავით. მაგან მძელი ფრინის დღის თვად ისე გვეტარა, როგორც მფრინავ კომუნისტს. სკა უფლებებისა კომიტეტმა საკანდიდატო სტავის მფრინავებზე მიიღო დიდი პარტიის წევრად. გილოცეთ ამ დიდ მიღების თქვენს ცხოვრებაში...“

მიიღ საბჭოთა ხალხი, მსოფლიოს კეთილი ნების ადამიანები უღოცვენ გ ტიტოვს დიდ გამარტვებას, მსოფლიოს ხალხები უღოცვენ საბჭოთა ხალხს ასეთი ღირსეული შედეგის უღლესი რომელთა გმირობა თათბინ თათბის ზღაბად გათავებმა და ახალ-ახალ გამარტვებისათვის აღფრთოვანების ადამიანებს.

შეყარბი ზონის სარბი

მტორის სუნთვა მიავს ცხელი და მიღვას ცაი ზეირავს. იქ ათავდა ვადაცხ ხელი, სადაც ათავდა არ შრის ვერავ.

ცის სიღრმისებ დული ტრჩის, საშობლოსთვის ფიქსს და იწვის. პიტინების სიღრმეში აღინა ფერბი მერჩის.

მთავარ, როგორც მრუდე ანა, დღაღებდა ახალი ხომალდი და მიღვას ვეფენს მაქვს დღის პიტიტს ტაბილი ღორა.

ოცნებები რჩეულები, გამახობა მზარბი ფრინება. ი, სული მადღ, ჩვეულებრივ, მივარისკენ გაფრინავენ.

შეუბნა კონსოლის კარი, უაფრეთი ნათესა ჰეცხავს, და, როგორც მან ვაფსწარბი, წინ ვაფრწინების სიხილესაც.

დავდა ფრე და უმინს გზებო ვადესიქო სიერეს კიდე... იღვასდარი ხომალდები, მიარღვევენ ქარს და მიწვებს.

ივენი ხმობარბობი

ხმს იკმინდენ ქარ-წვიობი, მწვერულები ხრან თავებს. ჩვენი გმირი არწივენი უღმინდენ დაფრინავენ.

დალიტვის გვა და ცვალი, აფრინობა მაღლა როცა. მის გმირობის ხედვას თვალთ, საკეთრედვს და ვასავარის.

ვაგმობ: ვინმეც, მათ ჩემი, გულში სიბოი, მღაფრე ღმინ. მე ისეთის მითავა ზემოთ შენს ციერის ვაფრინებ.

უზეიზოდ როგორ ვაფლდები დაწეულები წითი, ვანა? მაღალ კრემლან დადგარ ნადებს მე მოვლანდავ ვაქანდა...“

დადგეს ტბორი ოქმის ფერთა, სინათლით და შეუიო ხავს, და: რაც სულში დღის და ფთავს, სულ უღლესი და ფთმდის ასე.

მიპქირის ფიქრი მარადის, იყვეთა ფარად გზები, მიპქირის ფიქრი მარადის, დღეობით და გამარტვებით.

კრემლთან ობილი ზავუფელია და მოსკოვი ხარის ვრცელი. ვარსკვლავები, ნახალთა გზები თქვენთან მოსახლელი! თარგინა ბანილ მგებინახა

ფორცის გზაზე

— ვაჟიქი... ვაჟიქი... — გაისმა ყვირილი სამარადევსო.

- აჲ ვარ.
 - დომენტი, მოდი, საჭურვი მიიღე.
- მაღლი, მკერდად ჩახსება კაცს დიწქად უახლოვდება სარქმელს, კლასს იღებს და ვიდრე ხელს მოაწერდეს, შორივებს ციხობება:
- რომელ მატარებელზე?
 - აღსაყფად მოდის, მძიმწონიანი...
 - თანაშემწედ ვინ მომუშაბ?
 - ნოდარ ყიფშიძე წაუყვანე.

ვაჟიქი ცხიამონა ამ გარისა და სახელის ხსენება, საჭურვი დიწქად შეინახა ჩიბეში და უფრო მიძეს დაუწყო ძენა: — ნოდარ, სადა ხარ? აბა, წავედიო!

ელმავლის მემანქანედ და მისმა თანაშემწემ ლინანგლები გადპარეს და იქითყენ გაეშურნენ. სადაც ისინი იყო სადგირთო მატარებელი ჩამოღება.

დომენტი ამ ნოდარმა ერთდელ კიდვე შეაოწმენე უღმავალი, საითაოდ ჩამოუარეს ვაგონებს, როცა დარწმუნდნენ, ყველაფერი წესრიგში იყო. ელმავალი თაიანიო ადგილები დაიკავეს.

ზის მემანქანე ელმავლის პულტთან და უფრადღობის უსკენს ფოლადის გალიათის გულისცემას. წინ, თვალსაწიერზე, სადაც ლინანგე ლინანგას ციხობს, მწვანე შუქი იჩიება. მწვანე შუქი იჩიება ელმავალშიც. ზა უყვე ხსნილი!

მატარებელი დაიპარა...

ვაგონებ საას დახედე.

— ექვსი ან წუთზე გაეღვივარ თბლისიდან, თუ ემარაკში. დროზე აღრე ჩაშურში ვიქნებით.

მემანქანე და მისი თანაშემწე თანატოლები არიან. ტაბაკობიდანვე ერთ საქმეს შურხელდნი და შესისხლორიტბუდნი. ისინი ერთად სწავლობდნენ, ერთად ეწეულობდნენ პროცესისა, და აი უყვე თრამეტი წელსა თბლისის საელმალეო დეპარტამენტში უხლებთა მუშაობა. დომენტი ვაჟიქის რყინებზე უცხოებენ, როგორც საუფრადო მემანქანეს. ნოდარ ყიფშიძე ამ მატარებელს მსაყვება მემანქანის თანაშემწედ, თორღე ისიც კვლავიყვიარე მემანქანა, საქმოდ გამოდღლო და ცნობილი.

ვის იცის, თხუთმეტი წლის განმავლობაში რამდენჯერ გადაუხებრავი შეგობრებს ეს ზა—ხაშურამდე და საბურთაღამდე, ავლასთამდე და სანაინამდე.

მემანქანედ ელმავლის სარქმლიდან გახება აღბო. საფლთის შორს, მიწქენდელი ცის ფორზე, ვარდისფრად იღვადენენ ეკავსიონის მობიბი, მტყვის გაღმა. გაღმაზა ხაზლისაყოი შორანდენ ენახებები და ხეზილის მადებში, სიმინდის ნათებში და გათბული ჰურის ყახებში.

დომენტი, ძალიან გვიყვარს მანქანა? — მოულოდნელად იკითხა ნოდარმა.

— შეუფული ცაცისათვის ძნელია, თუ შეგავარდა. მითრია, ვეღარ მოშორდები.

— ვინმე, ცუდად უთქვამს ჩვენი საქმე.

— ვიბო რატომ? — ვერაფერი გაუყო მეგობარს დომენტმა.

— ამას წინათ ვაზთში წაყვიოთხე. სახეობა კონსტრუქტორებმა და მანქანათმშენებლებმა წარსტატისტიკაში გამოსცადეს ავტომანქანის მიბრეული ნიშნუში.

— ავტომანქანისიო? ეს რას ნიშნავს?

— ელექტრომატარებელზე დადავანე საეკონომიკური მოწყობლობას — ავტომატს. რომელიც უფრონი მარაგად მანქანის, კოდა, დაეშვიღობე მანერ ელმავალს...

— კაი, კაი, ეს როდისდა იქნება?

— როდის და სულ მაღლი. ის კი არა და მაღელ დასპეტერისაც ავტომატი შეცვლისო.

— სიმართლე გიხარა მანაც და მანაც არ მახატებს ასეთი გაგოგონება.

— რაო. მშობილი, ტექნიკური პროგრესის წინააღმდეგო ხარ? — გაიცინა ვიფშიძე.

— არა, მაგრამ ვული დამწუხება ამ დამლოცული მანქანაზე, — გამოტყდა დომენტი, — შენ რას იტყვი?

— შეც ვული დამწუხება—დაეთანხმა ნოდარი, უმის რომ გასდენენ მატარებელმა სიჩქარეს უმატა.

ზაფხულის მზე მზლავრად აცხენებდა. მტკავარზე სახანაოდ ჩასულყუნენ მავუებები. იდენენ მარჩე ტრეტკინანები და ხელის ქნევიის სანაშეზობდენ მატარებელს.

— გამარჯვება ძიას! ძიას! — მატარებლის მხარეში, გარკვეული გაარჩია მემანქანედ მავუის წყრილა ზმა და თავისი ბავშვობა გახსენდა. თვალწინ დაუდგა მშობლიური სოფელი ჩიხაში: საწვეუსურბანად გამოჩაბრბოდნენ ბიჭები, ნახის გამოირკვედნენ და გუბისწყალზე ჩაივლიდნენ სახანაოდ, სწირიდე იქ, სადაც რყინოზა მდინარეს ჰრის და ფოლადის ხილი გადებულა. ყველაზე კარგი საცურაო ადგილი იყო, კქედან ჩაუჭურებდა ბებო, როგორ მიიჭარბოდდა ორთქლმავალი მძიმე შეზადგენლობას და სურბა გაეყო, რაზდენენ უღლილ ხარო შემძლუბდა ამ ვაგონების აჯღლიდენ დაჭარს.

— რაძინენ ხარის ღონე ენება ორთქლმავალს? — ჰკითხა ერთხელ მეტოზობის ბიჭს, რომელმაც მასზე უფროსი იყო.

— ხარისა კი არა, ცხენისა უნდა იქნეს; ფრჯაკის არ სწავლობ? — გაუწორბა ბიჭმა. — უღბთა ათასი ცხენის ძალა ექნება.

— აუუ, ათასი ცხენი მთელს ჩვენს რაიონში არ იქნება!

— ამ ბიჭს გახსენებამ ღიბილი მოგვკვარა დომენტის. მან ელმავლის სარქმელში გაქყო თავი და ხელი დაუქნია ტრეტკინანა მოხანავეებს...

მემანქანე შარბლა რომ ავტომატმა შესცვალის, ასე ხშირად ხომ ვეღარ ჩაუჭურებდა ამ მიდამოებსო, გაეღლო გულში დომენტმა.

— დღეს ოცდაათი იცლისია, არა? — ჰკითხა მან თანაშემწეს, — პირველი და მეორე ცვრტატობი ზოქ მიიღვიტო ტრებია, ამ თვესაც კარგად ვნაოვრებები. ტვარსთიფის გეგმები გადგარბეობი შევა სრულელი, ელექტროენერგიის ციხობისაც საქმიად გავიყრო, რას გვეჩიან, მშაო, რითყვის უნდა დავანენ ელმავალზე ჩვენს მაგვირად ავტომატიბი.

ნოდარს გაიცინა.

— შენ რა გულში ჩაგრტენია, იმ ავტომატების ემბავი. შარბლა როგორ გვეყრებია ელმავალი, უამ სიყვარულიდ არც იქნებოდი ვარც მემანქანე.

ელმავალი მედგრად მოძღვებებდა ვაგონების გაცმელ წუებას, ბოლო არ ურანდა წინ გაქიშულ ლინანგას, იქდა მემანქანე ელმავლის პულტთან და უქიროდა:

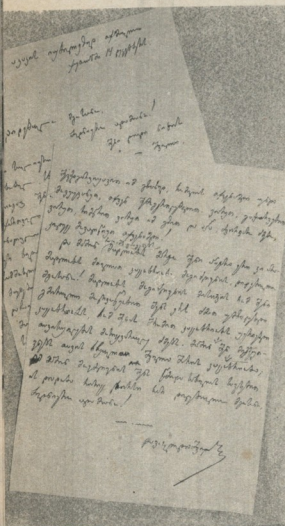
— მართალია, უსიყვარულიდ ვერასდროს ვერ გახლები შენი საქმის ოსტატი, უსიყვარულიდ ვემი არა აქვს არც შრომას, არც ცხოვრებას.

მატარებელი კი სწრაფად იტყვავდა ელმავალზე მემანქანე და მისი თანაშემწე დომენტდენ და მატარებლის მონობინორე დუღდღებს უაღებდნენ უტრის, ერბინეთის გულისმტებრას იმბრუნდენ მანქანა და ადამიანი.

დიდებული

გმოსანო, გპედნიერო საგმოსანო!

ლი, შენი დიდებულობით მოხაზულ-
ლი შენი ცა-ფირსუ, მშველი ზურმუხ-
ტი საშობლო წი მივაგებებს დღი-
ლით მის ზუსტ, მის მივარს, ვუდღე-
ვანდ გარსცელავთა მოცემას-მოღვე-
რეთა და შენს მამულანს ერთად მო-
გვასაღებინა უყოველ კუთხიდან შენი
სახლის გამაგრებნი გარშენნი, მებრ-
ძილი კაცობრიობის ბედნიერებისათ-
ვის. მაგრამ ეს მხოლოდ დასწესია
შენს სახლის დიდებისა, დიდებულო
გმოსანო!

კაცობრიობა აღსრულებს თავის ნა-
ტყვას, თავის წინადა მადლს, ვივე-
დრო და იგი თავს მოუჭერს მკვლად
არსებულ ერთ ერთა მძურ კაცობრი-
კაცობრიობა შეერთდება მოსიყვარ-
ულ ერთა კაცობრი და ქართველი ერ-
ის შეერთდება სხვებს, არა როგორც
ფეშინშელო, თავზედ ლეჩქაბადლო
შენა, არა როგორც თავისუფალი,
განაწილებული, პირისიული, მომე-
თაძნე საყვარელი ადამიანი იმ ბე-
დნიერ ვაჟს ქართველს მიტანს იმ-
ის შეერთებას, შენს წინადა სახლს,
შენს წინადა ხატებს. ბედნიერ მომე-
თა მორის განაბრებთა ტტლილი ბაძის-
მოყუთების ერთმანეთს თუ რა ბაძის-
წინადა გამოიარეს თავიანი შეუ-
ავებლ ბაძობით სულში ან სახე-
რულ შეერთებისათვის და ქრავს
ერთ დასაწყის რა დასაწყის და
ტტებს, იტყვის მათ: საყვარელი ძა-
ნი, ბევრი მათ და უმეტესობა გა-
მოყვალთა ჩვენს გრძელ ცხოვრება-
ში, გვიანდაც ბრწყინვალე დიდების
სურვი შეგი კი ვაჟა და წინადა;
ბაძობით მოაღწილენ, ღრმადგაღ-
ვლენ ერთ ღრის სიყვლის კარს
მივადიეთ; მოუხსენი ქვეყანა, ახა-
რდა, უდასინს დავაგებო. შეს-
წუნა სიყვლის დავაგებო. ითქვი
სიყვლით დავაგებო; და აი ეს იყო
სიყვლით მძღვარა და დასაწყისა
ამ უდასინის; ან მომეცადა! მო-
ლოდ სინაგას და ისევე გაიღვიძეს...
აიღმეფეს მომეცადა სიყვლით ხელი
აიღმა მან ჩინებური, კინოსხელი და
უდა თათი მის ძვირსა ავადმეფეს
კადიერა სიბები, მომეცა სიყვ-
ლის დიდება და სიყვლის ხანა
ტტებს და სიყვლის ხანა დასაწყის
ბედს ავადმეფეს სხილი ძარცვებში
არუმტარა, სიყვლისხელს პირი ან
აუფინსა, დიდება წამაუყენა! ით-
ხელ მომეცა თავისი საშობლო
ბუნელი აბიდი თავისება მას, გულ-
ში იმედს უხაზავა; — დე, დასაწყ-
ის, სხვასმე და ვაგვირის ტტელი
ტაროვნი შეგვეცადოს, სიყვლე ვე-
რ შეგვემტოს თუ გახვალთ კი მო-
ვლი! — ამანგებდა იგი აქმალს. ვა-
ჩაზღვდა მონიბას, უსიყვლილად
ყოფნის, გავაყვინდა თავისუფ-
ლას, გულში სიყვალს გვიჩრავა-
და, რომ მისი გულდაღწეობა შევ-
გაროვით იმ გზაზედ, რომელს თვე-
ნივდ უნდა მომეცადა, თქვე შე-
მოვეცადებოდი. ვართუ ვაგვირებში
ტაროვნი, სიწმიტა კარგი დე გზი და
მას, ძვირსა მძვირ, კიდევ მოყა-
ვიყო აქვემდინა!

საქართველო

მეტრისი გუნდმა ღრუბლებითა
გადაურა სოფლის
დაბალი, მომდინარეობს თიბი-
ვე მხრით მიმდინარეობს ჩრდი-
ლონის ნაპირებზე უკვე დატარებუ-
ლს უნა.
მატარა, მწვანე ტალახით ჩაუვრებულ
უცხო გარდა.
კოტქანდელ წამორბილი ბაღები მწვა-
ნი ზვირებით ირწყვება.
კაკლები აყვებენ სურნელს და სა-
უცხოი დასანაზი ფართი, ბზინგარე ფთა-
ლებში მოტატა, რომელსაც შეტარ-
ბინის ეღვარება მისცემა.
ესოს სიღრმეს განმარტობით დგას
იმურელი იდა-სახლი. რატომაც იგი
უბრალო მიწურს თუ მიტოვებულ გა-
მოცემულს უფრო ჰკავს.
ამას განსაკუთრებით იგრძნობს მაშინ,
როცა მიწისქვეშა ფართი დარბაზს
შეგვალ არც ერთი საჩემლო არ გაა-
ნია დარბაზს. ბურთი კი არა აქვს და
შეგვარებული სხეული დანაშორებული
შეუხარებელი შენა. ეტბობა, კერძოდ
დაყრული დედარი მავალით ღვრდა
და გვერდამომწეარ ჯიჩრები ადენილი
ვიმებს საყოფრით ვერ ენახა.
კერასთან ძველებსა სამცხეს სეპია
მიღწეობს. იმვე ეტბობის ხელით გა-
მოყარული მდებარა. მივადებ დევს
ლაშას, რომელსაც შენს წახტებია და
ხედ ქალადღე აუგვარებია.

ნაყოფი დაუნქნული ვანი კლასიკა-
ციონით ანთია.
შინდრე მოდინება მდინარე ჩრითი
გაუტყობის ერთ-კარდნა ეკუქმებულ
სასაფლაოზე გადავიდა და შედარებით
უცხოეს სახლს დაინახა სახლი ჩვეულებ-
რი იმერულ პალატაზე დაშენებულს და
წითელი ტიპიანი დაბურული. თიბი-
ვი მონაზია და ნაყოფი დარბაზის ერთ
კუთხეში საწერი მავიდა. წინებს შე-
ნი მონაზილი შეტარა.
საფორმი სტრუქტიდან იურება კაცი,
რომელსაც გულზე სისხლივით წითელი
ხიხაკი მიწვრნება.
ეს კაცი ტიპინა ტაბიჭი. ეს საბჭი
ტიპიანის, აქ ახლა ტიპიანის ძამს სი-
ნითი ცხოვრობს.
ერთ ღრბს აი, იმ აუღრისა თუ ტტე-
ვლის ძირში ივდა გულივით ტიპიანი და
თავის კოლხურ საგალობლებს წურდა
სისხლქვე მოაღწეულს და პირდაპირ
თხილი, შეგმწეულით თმა შეუტრ ჩამო-
ვლიდა და მაგურარე მიმიტო თვალებით
თითქმის ზეითი ამოქრება სულს ნა-
ნაყოფი.
ამაყობენ ტუველი ეტბეცები ტა-
ლატიონისა და ტიპიანის მუხობლობით
და ზურუნას არ აუღებენ მის იდა-სა-
ხელს.
უბრებული კია, კაცი საქართველოში
ცხოვრობდა და ამ სოფლისაგან აქმდე
არ გამაგვალის.
სიტყვამ მოიტანა და ბარენ ვიკით-
ვალით, მძვე დროულია სახლებს, რომ-
ლებშიც დაბნენ ეს ეტბილი ბიმი-
ციონი, ეწოდებოდა სახლ-შეუტრები
ჩამოვლიდა მალე, სახლებზე უნდა გა-
ყვინებოდა დასაწყისი და ბეჭე-
რულად შესწავლილი იქნას არეტიბი.
ცნობილია, როგორც გაუცხოების, ისე
ტიპიანის არქივი, ვაგვირებობით არაა სა-
ყვრებულნიან დაწმუცვებელი. ვინ იცის,
რამდენი ჩამ ინახება დამტყვევო ქა-
ლადღენში...

რეორი წვენი სასიკეთულო მწერ-
ლის დავით კლდიაშვილის ბეჭე-
ტული სტრუქტურული კლდიაშვილი
გამოცემებს: დიდი აკაცი სათხილესი სა-
ლიბო, რომელიც დიდი კლდიაშვილისა
და ქუთაისური ინტელექტუალის მწერ-
ლისა ბატონი დავით კლდიაშვილის 1908 წლის
14 დეკემბერი, პირველი მისილი სიტყ-
ვი აკაციანის დავით კლდიაშვილის ბე-
ჭეტიანია.

დავით კლდიაშვილის ეს სიტყვა თავი-
სი პატრიოტიზმი, ინტერნაციონალური
შინაზის გემ პრეტენციებზე არ
მიღწეობდა, მხოლოდ ერთ სიტყვას ვე-
ტყობოდა დამწებელს: ახალ-
ბიჭა ამგებდა იგი ჩვენს ხელთა და
ვებეჭად უნდა!

დ. ზუღლიაშვილი, აკაციანის საბუნდოლო ლი- ტერატურული მუშეუბნის უფ- როსი მესტერი მუშეა.

დიდავულო გმოსანო, ბადნიერო აღმბინო!

შენი სილგობრივი შილი, შენი ღია და
წინის გამაზობილი სიხვედრებ ახ-
რადლო შილი, მოგოვალს შენს და-
დუნულ დასწესალებს.
ქართველი ერის პირისუფალი
გულდახარებელი, დანაღვანებელი
იზით, რომ შენს მანარტულად ვერ
ხედავდი შენს ძვირსა სტრფოს,
შენს ძვირსა საშობლოს, რომელს
სწრაფად შენს სულს და გულს, ხე-
წინის ნიჭსა, მალ-ღრმებს და უყოველ
წინას უდაღვარებულ დაკუთხვთ ერ-
თობა თუ ჩიოთ მოგვით მან ამის
საბავრებო, არა გავდა მანინ შენმა
საბავრებო, დიდებულო გმოსანო! მას
ვერ შეგვენი თუ ვინც სიყვარულით
იღი, ვინ ითავი, თათი რომ იკვებებოდი
გაიარა დრომ და ამა, დღეს გამძვებს
შენი ძვირისა საბურთი თავის დაკვი-
რებულ მასებს, დღეს თვალებიბოლუ-

და მანს, ჩაკი ამათ გაიგონებს, მა-
ლომას მანარტო შენი ბაძარა ერთი კი
არა, — მაღლობის მითლი კაცობრი-
ობა მოაღწილენ, დიდებულო გმოსა-
ნი მაღლობის მოაღწილენ მისთვის,
რომ შენი გმოსანი მოღვაწეობით
შენს ერს მათ უმჯობედეს კაცობრი-
ობას, რომ შენს შიშით კაცობრი-
ობის უფროებდ თავისუფლების მო-
სიყვარულ მძებს, მანის კაცობრი-
ობა შენ მიერთებებს თავის ჩრეულ
შეობა შიშის და მანის მოძულეს
შენს წინადა სახლს სახეობის ის ი-
ღებდა, რისიც ღრის ხა. დიდებულო
გმოსანო, ბედნიერო აღმბინო!

დავით კლდიაშვილი,
აკაციანის საბუნდოლო ლი-
ტერატურული მუშეუბნის უფ-
როსი მესტერი მუშეა.

დავით კლდიაშვილი,
აკაციანის საბუნდოლო ლი-
ტერატურული მუშეუბნის უფ-
როსი მესტერი მუშეა.

საქართველოს
საბჭოთაო
კულტურის
მინისტროს
გამომცემლობა

საბჭოთა კულტურის მინისტროს გამომცემლობა

ეროვნული
გიგანტთა

საქართველო

კვლევა

3 ისე ცოცხელ მანქანაში მანქანის მძღველს, აუცილებლად შეაჩვენებთ გულზე სატენინაპორტულ მანქანას. რომელიც დღიდან შეინიშნება ხალხში სახე საპროგრამ ტრიალებს.

მანქანის მანქანაში მძღველის მუხარად ბერძენი საუბრობს ოდნავ მაღალი, მკვრივი და კობდა მოსული კაცი. მტრის ქნევითა და ლალი ნაბიჯი იცის სარტული მურადა, მოდის და ბრინჯისფრად ვარქულ სხეულზე ბურთებივით ებრძობა ვაქცეობს ცქნეობს.

— რა ვიცი, კო, — აქარულად მოცულობა ტკბილქართული ენაშვილის იგი, — სათითად არასოდეს დამიშლია, რამდენი კაცი ვენიშვანზე ზღვდნენ, ისე კი, მელბეთ ასზე მტრე მანიც იქნებოდა...

მელბეთ ასზე მტრე მანიც იქნებოდა, — ზედმტრე ბოლო და თავმდაბლობით ამბობს მურადი, თორემ მის სახელზე გაფორმებული აქტების მიხედვით, ორასზე მეტი ადამიანის ვაგარჩენა ალწესებოდა.

მამდღარი წელს საუბრის მეითხედ სრულდება, რაც მთელს აქარაში სახლგანმცემლი მანქანის კაბა მურადის ფართოფარდობიანი ქილის ქუდილია და მუდამ საგანგებოდ ქუსლებზეაფილები ჩუსტებილი ლილენ-ლილიანი უფლის მანქანის საპროგრამ.

ბ ათუმის ბოტანიკური ბაღი თავისი მრავალფეროვანი რელიეფითა და ხელსაყრელი კლიმატით საშუალოა კავშირში ერთერთი საუბრის დადგინა თბილისი ქვეყნების მუენარეთა მოსაშენებლად.

ბოტანიკურ ბაღში, რომლის ფართობი 150 ჰექტარს აღწევს, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის 450-ზე მეტი მცენარეა წარმოდგენილი. ამ შენობებზე მდებარე უნიკალური კოლექცია, რომელიც გახატება მხოლოდ ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ხელსაყრელ პირობებში გახდა შესაძლებელი. მათ

საქართველო

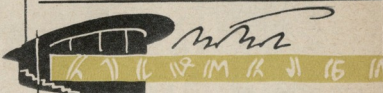
მორის უნდა აღინიშნოს ჩილის არაუკარია, ავსტრალიის ლიმონის ევკალიპტი და სხვა მცენარეები. ბათუმელი მეცნიერი მუშაობის ჩამდგინებულ სისტემატურად იქნევან მცენარეთა თილის გაცვლა-გაშრობვას მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნების სპეციალისტებთან. ამ ვაგარბოული ურთიერთობის შედეგად, ბოტანიკური ბაღის მდღერი ფლორა უფუნდამლურითად 2000-ზე მეტი ახალი სახეობით მიიღიარებდა.

მაგარ მთელს სახეობა კავშირში სახლგანმცემლი ბათუმის ბოტანიკური ბაღი არა მარტო ძირფხავს მცენარეების კოლექციის ცერას წარმოადგენს: იგი მეცნიერული კვლევა-ძიების უნიშვნელოვანესი დაწესებულებაცაა. სადაც ნაყოფიერად წარმოებს მთელი რიგი პრაქტიკული საუბრების ვადაწვევბა:

ბათუმის ბოტანიკურ ბაღს ამ წელი უსრულდება, ამ თარიღის აღსანიშნავად ვადაწვევბითა მოქმედის სამეცნიერო სესია, რომელშიც სახეობა კავშირის სხვადასხვა უბნებთან ჩამოსული სტუმრებიც მიიღებენ მონაწილეობას.

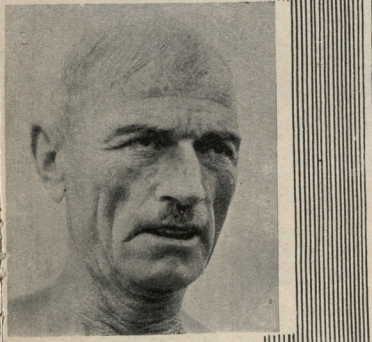
ბოტანიკური ბაღი

ს რც თუ ისე დიდი ხანია, რაც ჩვენს დედაქალაქს ორი ახალი რესტორანი შეგზბა. თბილისელთა შორის დიდი რესტორნით სარგებლობის იმდრომზე ადგილი რესტორანი „ისინდა“, რომელიც უტრადლებს იპარბის თავისი კეთილმოწყობით დეკორა სისადავითა და ფორმის ორიგინალურთა ვადაწვევბით.

დიდი მოწვევა მოიპოვა ერთეულ თბილისის ზღვათან ვახსნილმა რესტორანმა „სინდა“. მოხერხებულმა მდებარეობით, ზღვიან მონაბერი გარემოებითა და საუბრის მოსასტუმრობი იგი უკუადადღირად მრავალ მშრომელს აჩვენებს.

ორთვე რესტორანი საქმის მცოდნე და ვაგონილი მშარტულებით დაკომპლექტდა, რომლებიც ოსტატურად შეგზბდებულ ვაგირილ და უკუთონა ქერტებს სთავაზობენ მშრომლებს.

იმ დღესაც ის-ის იყო თავხედ წყალში ვასულ ახალბედა მოუტრავს ცოილი სიტყვა და საქმიანი დარბიება შეუწია მურადას, რომ მოლოდინლად ქალის ვაგირიული კვალი შეგზბინა.

ვიდრე ამოქმედებული ხალხი ვაგონზე მოსვლის მოსწრებდა. მურად ბერძენი რამდენიმე ნაბოტო ზღვათანადა ვარჩა და მშლავი მელბეთით შეგზბინა მთელი მობილობა.

წყალი ნაგებობებს მავივლმა მლიეფილიობით ავლიქა ერთმანეთს შიშისაგან ვაგინება-ვარტული ბავშვები, ავითა და მხოლოდ მაშინდა შენიშნა, რომ მის მახლობლად ტალღისაგან ვაგინებული მესამე ბავშვიც იხირობოდა.

ბევრი, ძალიან ბევრი ვასაქირი უნახავ ზღვაზე ვარტოლსა და დავაქცებულ მურადს, მაგრამ, სავც სიმართლად, ასეთი შეგზარავი და მძიმე წუთები ინიშნავდ ვაგუნდია მას.

სატარა ვაგონი, როგორც იქნა, ცალი ხელით ვაგირი აიჭვდა მურადსა, ნადავლ მარტვენს სწრაფად მიმართობით კი ჩაბრების საშუალებას არ აძლევდა.

ვდა ორ ბავშვს და თანდათან ნაპირისკენ უბიძგებდა მათ.

— უნდა ვაგინარტყო, აუცილებლად უნდა ვაგინარტყო! — მტკიცე ხმით ჩურჩულდა მურადი და ამ აზრის შეგზნება რაღაც ზეკაცურ ძალას და სიმბრევებს მატებდა სანთა სიცოცხლის ვაგასარჩინად აღზუებულ ზღვის ლიმონს...

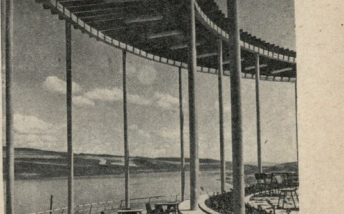
— უნდა ვაგინარტყო, აუცილებლად უნდა ვაგინარტყო! — ამავე სიტყვას ვაგინებოდა ბოლოვე იგი, რაცა უაუხუტ შემდგირი ტალღებიდან ზურტრე მოვადებული ვაგოპაჟდა ლენინგრადალი სტუდენტით. ბათუმელი რეინგტული, თუ თბილისელი მუშა...

— უნდა ვაგინარტყო! — წლებების მანძილზე ჩვეული სიმტკიცითა და დაბერიობით იმერტებს ძალი მურადი და ხახადაღებულმა შეგვიოდან კვდა სიცოცხლის ნათელ ვაგაზე აბრუნებს ვაგებებსა და ქალიშვილებს, ბავშვებსა და ხანდაზმულ ადამიანებს...

მაღლ სამოცი წელი შეუსრულდება მურად ბერიძის, მაგრამ მველებურად ვაგური ერთის და მელავაშვი ძალა მოსდევს, რომ ისევე ერთგულად ემსახურის თავის საქმეს, ისევე ფხაზლად და სიამელოდ იღებს ადამიანის სიცოცხლის სადავარტყო.

— ბერ შორისა სიბერე, — აქარულად მოცულობა ტკბილქართული ენაშვილის ფართოფარდობიანი ქილის ქუდილია და მუდამ საგანგებოდ ქუსლებზეაფილები ჩუსტებით მომავალი ძია მურადი, — სამოცი წელი სრულდება, რაც კავითი შევცქირი ქვეყანას და მელბეთ სამოცი წელი კიდევ მოიწვევს ამ მაღალად მარტვე სიარული...

დ. მთარაშვილი.

უგუარანინი

ვერსიონალი ბეჭდვითი

— კესა, მიოწი აქეთ! ჩენი არაა ეს თმა?

— შეხედ ამ შეჩენებულს! — კესამ ჭიკაძერი გამოაო.

თმა კოსტირებთი შევარდა გუხში. გატივირებულ ჯიქანს მიწაზე მიითრედა. სულწასული თიკანზე კიკინით მისდევდა, ფეხებში ეღბანდებოდა.

— გადავაშენე მეგონა ეგ თხერი და ისევ არ გამოჩნდა? — თქვა ბუზღუნით მელიქონმა. — ხომ გამოჩნდა ნამყენები!

— გასაკვირი, თუ გინდა!.. რამდენი ხანია გავყოფილი! ეშმაკის გამჩენილი თუ არაა, იმ სიმორხიდან რამ მოიყვანა.

თმა ჭასთან მივიდა და როფემი ჩასხმულ წყაღს დაეწაფა.

— რა ვუთხრა ახლა ამ შეჩენებულს? — იკითხა კესამ.

— მაგაზე დაგიფა ჯაჭრი. თუ მოაკითხა პატრონმა, მოაკითხა, არადა...

— რას ამბობ, თოილიკ! ერთი თხისა გაეჭედე ქვეყანაში?

— აბა, მიგაგე, ბატონო!

— კარგი დაემგართოს, მარა ვის?.. სად?..

— შეე მაგას ვამბობ! — მელიქონმა წვერებზე ჩამოსვდა ხელი და ბოსტანში გასასვლელი ჩეღტის კარი მოსინჯა.

ფრხვე ჩამომწყდარი კესა კიდევ არ კარგავს იმებს, რომ თხის პატრონი გამოჩნდება.

ბოჩიაც ელოდება, თუ მოლოდინი ჭკვია იმას, რომ ელოდვ გი-ვცა ყაბალახან კაცს, რომელიც წაიყვანს თხას, წაიყვანს თიკანს, შესწეს საყვარელ „ჩიტას“.

არც თავის თიკანს ივიწყებს, ხშირად გათამაშება.

კულქიცინა „ჩიტას“ მისთვის არ ცალკა: ვანცხრომშია, წოხს და წოხს ძუძუს, არც არავინ უშლის.

თუ ბოჩია ძალიან ჩაიყვინდა, სარქვენად წამოიწვეს, მაგრამ გაბრაზება უშლს გაუგულს და ისევ ძუძუებში შეუვარდება დედას.

— ბებო!

— რა იყო, ბოჩია?

— რანაირი ყაბალახი ეხურა იმ კაცს?

— აბა, რა მასხლან, შეილო!

— მაინც.

— მონი შავი... იქნებ ნაცრისფერი... რა ვიცი, ყაბალახი კი ესურა.

დ ბოჩიაც მშვიდად აყოლობს თავს აგურისფერყაბალახან კაცს, რომელსაც თხისათვის არც შეუხმდება.

ბოჩიას ვიღაცამ თავზე დააღო ხელი.

ის ქალი იყო, ჭრეკლოვლიანი, დილით რომ ბების ეხეწებოდა, შენი თხა მომიყვო.

თბილისელია, თუმცა ბოჩიას თბილისში არასოდეს არ უნახავს. ისიც საბურთალოზე ცხოვრობს თურმე.

ბოჩიას სიამოვნებს, ქალი ალენასთან დებებს რომ უწაყავს. დედამაც ასე იყის. ხმაც მიუგავს:

— ქალბატონო, იქნებ გველუბოღეთ სადმე გასაყიდად.

— აბა, რა გითხრა, შეილო!

— სამგერლოში თხა ვერ იყიდოს ადამიანმა? — ამბობს ჭრეკლოვლიანი ქალი. — სულ მაგისთვის ჩამოვედი. ბავშვს ჯირ-ყვლეტი ვერ დავუღმე ვერაფრით. თხის ძმე მჩირიეს.

— ნამეტნავად კარგია, — უღასტურებს კესა, — ავიც მასეთ დღეში მყავდა. ახლა კაკლად ვერ უპოვი ჯირყვალს.

შემდეგ მივიდა ვიღაც დაბალი, კიტელში გამოწყობილი ჭილის-ქუდიანი კაცი პორტფელის ფართი-ფურთით:

— არ მივიცია აწი?

— არ მიყიდა, ბატონო!

ჭილისქუდიანმა თელგინი დაბრაწა და გზა განაგრძო. ახლა უფრო ფართოდ მიიქნედა გაცერცილ პორტფელს.

— ბებო, ის ყაბალახიანი კაცი, „ჩიტასაც“ წაიყვანს? — იკითხა ბოჩიამ.

— კო!

— რატომ?

— მისია და იმიტომ.

— რატომ?

— აბა, როგორ გაგაგებინო!

ბოჩიას ტირილი უნდა.

და რომ არ იტიროს, თავის თიკანს უტაცუნებს ხელებს ზურგზე. შემდეგ კისრის უგრეხავს და კოცნის რძით გააბილი დრუნჩში.

ნეტაც იყოფეს იმ ყაბალახიანმა, როგორ უყვანს ბოჩიას თიკანი.

რომ იყოფდეს, სულაც არ მოვა, სულ მოეგება.

თუ მაინცადამაინც, თხა წაიყვანოს.

„ჩიტას“ ვერ შეეღვება, „ჩიტა“ მისია.

„ჩიტა“ დიდი ეშმაკი ვინმეა. ოდის კიბეჭდუც კი ამოდის. ყოველ დილით კარებს უჯაჯურებს პატარა, კვირტივით ამოწვერილ რქებს, ფეხების ბაკუნით შემოიღის ოთახში და ბოჩიას საწოლთან ჩერდება.

ბოჩია თავს იმიძინარებს.

„ჩიტამ“ ეს იყის. ამიტომ პატარა, მსუნავ დრუნჩს საბანში მყოფს, ბოჩიას ფეხებზე ულიტინებს.

ბოჩია სიცილით იგუდება, მერე საბანის ფირალით წამოხტება. შუა ოთახში დაიჭერს „ჩიტას“.

ჩაბეჭვინდა ერთმანეთს.

ახვა ყოველ დილით...

ასე იყო ამ დილითაც...

ნეტაც? ხვალ როგორ იქნება?

ხეტაც არ მოვიდოდეს ის ყაბალახიანი კაცი.

ეს ვინ მოდის?

ვარლაშა, მებზარე ვარლაშა. რაც ბაზარში დადიან, მაკისკან მოსვენება არა აქვთ.

ახლაც გაჯერებულნი ჩანს, შო-

ბაზარმა ერთი გამოყოცხლება კიდევ საღამოს პირზე იყის. სოფლის გზა, რაც უნდა იყოს, მანაც გრძელთა, მისსავლებელი საქმე კიდევ ათასი იყდის.

ყველას უნდა დაღამებამდე მივდეს შინ. ვისაც გასაკვიდი ვერ გაუყიდა, თვალს მუხტრისაკენ აპარებს, გულში ეპატყვება. მუხტრისი ფეხს იორებს. კარგად იყის თავისი საქმე. ასე უფრო ჭრის: თვალში ელანდებოდა და მოუხელთებელი კი იყო.

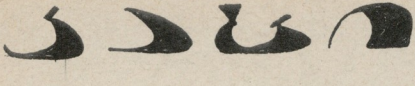
საქონლის რიგში ხალხი შეთხელებულია.

ბორცავენ მუხტრებში წყალხამდგარი, ტალახში ჩაწოლის ვინთი კატივებული კატივები. მათ ჯიბრზე, იქვე, საფლოში ნებებრად ქურანი სიქისაგან გასაფაფეული ღორები.

შოჩიან საგანებოთ გამოწვევლაგი, ძუძუბაზურებოთ ძროხები, ხატის ხარებივით დაკარაღებული ხარ-მოხურები.

გულსიგაწყვრებოთ ჰეტელოზენ ითიერი ტრაკაკებით პირ-აკრული ხბოები.

მ ო თ რ ო ა

საბჭოთაო კ. იმანტაძე

რინდამე ვიცივის ხიზნონი ხშით: — ქალო, გვიყენე ვე თხა ბაზრიდან, მე შენ გულპარაკეი — მიმყავ, გულამა, მიმყავს! — თვესე მტხა მიყავს და ვერ წვიგყავინა, აიღებ თუ არა კვიტხინას? — ხომ ავიღე ერთხელი დისაქციე! — მასულებს ხომ ყოველ ბაზრთაზე უნდა აიღო, ასეთია წესი.

თივანმაც გვიწია, მაგრამ მოჩის ხის გავმეცვა. და აი, მატარებელი გრილით მიიჭიდა, ონიჭიანი რესუსები, ირყევა მიწა, გრუსუნებენ ვაგონები.

— სხვისი თხა ძროხის ფსად გინდა დაძიოთ, თუ რავა შენი საქმე, ხომ არ ვყიდი, პატრონს უნდა ჩავაბარო. — მოცილილი ხარ შენ, ვიდაც ხარ, სახამ უნდა იპოო ასე უპარაგუნოდ აღმა-დაღმა. ქალო, იქნებ სულ არ მოიღოს ის ცაცი, ფეხი გაჭიმა და ლიბირეჯა.

მოჩია თვალებს არ აცილებს ფანჯრებს. ჰიხია, ერთ-ერთ ფანჯარაში კბინასავსე დედას, ან მამას. აი, აი... სახეები სულ უფრო გარკვევით ჩანან, თითქმის აუბო იძინებ, გაირინდნენ.

— ცოცხე, ვარლამა, სასიცილილო ზა ჭირდა. — დამიყვებ ახლა თავიდან, ჰო! იღებ თუ არა, გვეითებენ? არა და გაავანამალო მტრათი.

სულ პირდაპირ, მოჩისა პირდაპირ, ვაგონის ფანჯარაში წელამდე გამიძვრა ვიდაც ჭრულხალა-თიანი ვაგი.

— აქ დავუცდი ცოტა ხანს, — ფიჭობს კეხა, — თუ ბაზარშია ამოსული, აქ უნდა გაიაროს! — რისი ცოტა ხანი! მთელი საათია დგანან გადასასვლელთან.

სულ პირდაპირ, მოჩისა პირდაპირ, ვაგონის ფანჯარაში წელამდე გამიძვრა ვიდაც ჭრულხალა-თიანი ვაგი.

— რეინივსა ფართო, მოსაფულ ტეტულო გვა მისდევს. იმ გზას კიდევ რამდენიმე დიდი თუ პატარა გზა უერთდება. — ერთ-ერთი მათგანი მიდის ყაბალახიანი კაცის სოფელში.

ვაგი პაპიროსთან ხელს წინ იმეჭის, იცინის და მოჩის უცვირის: — ეი, შენ, თხაპარაკე! — მოჩია შეგვტა. მიიხედა-მიიხედა და გაგასვლელთან მათ გარდა არავინ იყო.

— ნეტავ რომელია ეს გზა? — ფიჭობს მოჩია და მზერა გზის გასწვრივ ჩარჩებულ მაღალ ჩინარეზეზე გადააქვს.

ვაგონაც უყვირის: — თხაპარაკე, ლამაზო ბიჭო! ახლა სხვა ფანჯრებიდანაც მორთებ: — თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

— მზე რადის და სინებლესთან ერთად, მოჩისა ონიჭებში რადიანარილი მიმი შემოდის. — სადღაც მატარებელმა შევიცვლა. — სადგურში ზარი შემოიტყვნა. დაფიჭებული თხა დასასტობა დალაშობს, ბაწარს ლარჩიეთ ჭიბეს.

ბებიას დიმიტეა, მთელი დღე არ გაულოდება და ახლა ეთიბება. მახილი კი არ წყდება: — თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

— თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

სადგურში აინთო ელნათურები და ყველაფერი სიბნელემ მოიცვა. მხოლოდ ჩინარები იდგნენ გამოკვეთილად და ირწყუნენ ხელსა, ჩინარებს იქით ვას კიდევ შერჩენილად სინათლე სადღაც ძალით დავდავებდა, საიდანაც სინანულე გაურკვეველი ხმები აღწევდა.

— თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

— თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

აი, წლის ნაწილზე — 1950 წლიდან 1960 წლამდე მთელი მსოფლიოს მისახლება ორ-ნახევარი მილიარდიდან სამ მილიარდ ადამიანამდე გაიზარდა, რაც 20 პროცენტმატებას შეადგენს. თუ ასეთი ტემპით გაგრძელდა მისახლების ზრდა, მაშინ 1980 წლისათვის გველაგება დაახლოებით 4 მილიარდ 200 მილიონი ადამიანი იტყვობენ. გვიკეთვლებსავე ინტერესებს მიკვლევები არ იქნება იმის გაგება, თუ სხვადასხვა ქვეყანაში რამდენად იმის ცხოვრება და როგორი ტემპით მიმდინარებს მათი მატება. უსაქმიანო წლებში მონაცემები მიწობს. რომ ყველა იმპერიალისტური სახელმწიფოს მისახლება 4000 მილიონამდე ადამიანს შეადგენს, აქ ქვეყნებს უკიდურესობა მატება 6 მილიონ ადამიანს ანუ ერთ პროცენტს უტარს. მეგობრობის სოციალისტური ქვეყნების მისახლებამ უკვე გადააჭარბა 1.05 მილიარდ ადამიანს. უკვე აღწერილ მატება აქ 25 მილიონ ადამიანს, რაც 2.4 პროცენტს შეადგენს. მარტო საბჭოთა კავშირში 1982 წლის იანვარს ა მილიონზე მეტი ადამიანმაგული შეეცვლა. მისახლებების მატების ასეთი დიდი ტემპი კარგაბაზისად არ ახსოვს ჩვენს სახმობლს. მისახლება მთარჩინე ქვეყნებისა, რომლებიც აინარადე პოლიტიკურ ნებართვლებს იყენებ, 1.85 მილიარდ ადამიანს უკიდურესობა მატება 1.4 პროცენტს შეადგენს, ანუ 19 მილიონ კაცს წელიწადში.

ინგლისმა სტატისტიკის ენკლოპედიაში გამოთვლილი მანკანებს საშუალებით გამოიანარიტეს, 80 წელს მიღწეული საშუალო ინგლისელი ადამიანი წელიწადში 11.4 წელიწადში მატებდა ანუ ერთი წელიწადში 0.11 წელიწადს. თუ უკვლავდღურად იგი 400 გრამ პირს, 400 გრამ კარტოფლს, 200 გრამ პომიდვრს და ნახევარ კილოგრამ უკან მამოს 80 წლის განკვეთვლად ადამიანის უკვს უხდება დაამუშაოს 20 გრამ სურსი, 15 გრამ კარტოფლი, 12 გრამ მისტინდელი და 30 ათასი ცეცხა. ადამიანი უკვე შეიძლება ტინს თამბაქოს და საშუალოდ 150 ათას ლიტრ სხვადასხვა სითხეს სეცმა დაახლოებით ა წელს იგი მოძარობს ანდობებს (მოკლავარს). მივინებები, ვსა სხობიან სახასხარამდე, კიბეზე ახლა და ა. შ.) კაცები ა წელიწადს, ზოლო ქალები ხუთ წელიწადს ლამაზება დასურბენ უკვე. ადამიანი და სოციალისტური მეცამედე ნაწილს გაუტყუებლად შეიძლება. უკვლავდღურად 10 წელიწადს იყავა, პირის გამაგება და ახანავა, ახანავს მიღება, თხის ვარცხენი — ა წელს შეადგენს. ტელეფონით სუარხის ადამიანი დაახლოებით ერთ წელიწადს ანდობებს, სპი წელიწადს ავადმჯობურ წევს საწოლში...

იცის, — ამითვეა ბოლოს გულამომეძარება. — არა, ბებო გენაცვალოს, — ხმა აურჩავს დასესებას. — არაფერიც არ იცის, ან რა უნდა იყო დღეს, გებუფრო.

— თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

— თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

— თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

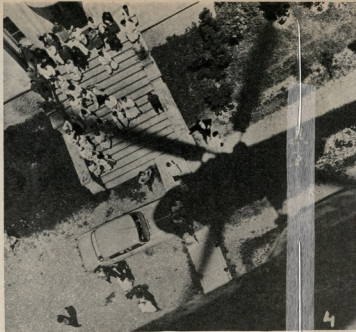
— თხაპარაკე! — თხაპარია ბიჭო! — თხაპარია ბიჭო!

— «Երեւոյն» սեփական — գանձը կարգաւորելու նկարագրով աշխատելու անհրաժեշտ էր հասնելու։
 Բնակչության կողմից հարկաւորութեան տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ տարաբնույն հարցերով հարկաւորութեան նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։
 Սա չէր կարողանալ որոշելու որոշ շահույթ, որոշ շահույթ անհրաժեշտ էր հասնելու հարկաւորութեան նկատմամբ տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։

(Երկ 1)

Հարկաւորութեան նկատմամբ տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։
 — Երեւոյն կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։
 — Երեւոյն կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։

— Երեւոյն կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։

— Երեւոյն կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։

— Երեւոյն կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։

— «Երեւոյն» կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։
 — «Երեւոյն» կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։
 — «Երեւոյն» կողմից — «Երեւոյն» կողմից տեղափոխումը կարգաւորելու նկատմամբ անհրաժեշտ էր հասնելու։

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՒՆԱԿԱՆՆԵՐԸ

Երեւոյն կողմից

ხლა, ალბათ, არავინ იცის, ვინ იყო ის ადამიანი, ნაქერლას მთასთან რომ მივიდა და პირველად მოჰკიდა ხელი ქვანახშირის ნატებს. ვინ იცის, საით წავიდა ქვანახშირით დატვირთული პირველი ურემი? აბა, რას იფიქრებდა მამნიდელი მეურბე, რომ ამ ადგილებში დიდამწის გულში ჩავიდოდნენ ადამიანები, გაუყვანდნენ გზებს, გვირაბებს და რკინიგზას; გამოიყენებდნენ ბურღებსა და სასაფრთხებელ მოწყობლობებს, რომ მუშენი საიმედოდ იქნებოდნენ უზრუნველყოფილი უსაფრთხოების ტექნიკით.

ზღაპარი, იტყვოდა მამნიდელი ადამიანი. აი, თუნდაც, გრიგოლ ჭიჭინაძის ბრიგადის რომ ეწეოდა, განა მართლა მძნელად დასაჭერებელ ამბავს არა მკავს ამ ქანღლინთა და სიცოცხლით სახვე ვეუკაცების გმირული საქმიანობა?

მშვიდით ვივანა ბრიგადის წევრები ერთმანეთს. ყველაზე უფროსს გრიგოლ დრადშულს ამას წინაა 40 წელი შეუსრულდა, მაგრამ საფეთქლებზე აქა-იქ შეპარული ჭადრაკ მაინც ვერ ამეღანებს ვეუკაცის წლოვანებას. ყველაზე უმცროსი იანა რინეგარი მთელ 25 წლის ვახდება. „ნახობლარას“ ეძახიან ბრიგადის ბიჭები. არ სწყინს იანას მეგობრების შერქმული სახელი. როგორც კი რამეს „დასაუბებს“, მშობლივი დარიგებას დაუწყებენ ხოლმე და იანაც უსიტყვოდ უსმენს მათ.

ჭუმუღი გაბრაძე ახლახან დაბრუნდა სამხედრო სამსახურიდან და მტკიცედ გადაწყვიტა, შახტში დაეწყო მუშაობა. პირველ დღეშივე ვერ ეუბნებოდა სამუშაოს, ბურღი თოვითი ეჭირა ხელში. ახლა კი ისე დაისტატდა, რომ ტოლს აღარ უღებს მეგობრებს. შუბლზე ჩამოსლილი ჭიტი თმები და მომღიმარე ვეუკაცუ-

რი სახე ისე ამხავსებს ერთმანეთს ვლასი კორიკაძის და სოლომონ კოკლაძის, რომ არ შეიძლება არ იფიქროსო — დედილი ძმები აიანო.

მწერეველები წერავეით ფრთხილად სინჯავენ ქვანახშირის კლდის ზედაპირს. არჩევენ მაგარ ქანს და მერე ახმაურდებიან ბურღები, კლდის ზედაპირზე ჭადრაკულად ჩნდება ნახტურები. აფეთქდება, დაიძუბებს დედამწის გულში და წაღვარავითო წამოვა შავი ლოდები. გრიგოლ ორანაშვი და გრიგოლ დონაშვილი ტრანსპორტირთან გაჩნდებიან, სოლომონ ქრეულაქქ და იანა რინეგარი ტვირთვას დაწყებენ. კომპარტამენტით დაეფარა და ფერაქ ბიგებს ჩაადგამენ, კლდებს ნახტობს გაუმჯობინენ.

დაიჭრება ტრანსპორტიორი და დედამწის სიღრმიდან მოზრავდება „შავი იჭრა“; გვირაბში შუშვია პატარა ელემენტი, ვაგონები ქვანახშირით დატვირთება და მერე ისევე გაუშვავდება ქუხს დედამწის გულში, ინტრავა შავი ლოდები.

ჭიჭინაძის ბიჭებს შარშან 19.882 ტონა ეცოტათავ და 22.105 ტონა ქვანახშირით მოანერგეს, მარტო ქვანახშირის მოწერვეა რა ვეუკაცობაა თუ ნახელივარ არ გვიგარო, თქვენს მხოლოდ და ამჟამად პირველი ნახრისის პროდუქციას — ასეთი ვალდებულება აიღეს მათ და ამ გადარწმუნებლობას მუდამ პირნათლად ასრულებენ.

მართლაც, ბუთი თითოვით იცნობენ შავ კლდეებს, წერაქვის ერთი შეხებით გრძნობენ ქანის კრისტალურობას. აფეთქებისას საოცარი სიზუსტით ანერგვენ ქანებს, რომ ნახშირის მინარეგები არ შეხვდება და მათი ნახელავი მხოლოდ პირველი ხარისხისა იყოს...

ლილი პატივი ხვდა გრიგოლ ჭიჭინაძის, უბრალო მეზახტე კაცი სსს კავშირის უმაღლესი სამუშაოს დეპუტატად აირჩიეს. შენიშობდნენ ბრიგადის წევრები. იმ დღეს ბრიგადის სიტყვა მისცეს — არ შეგარცხენო, შახტში ყველაზე მოწინავეები ვიქნებითო. ავი არც გაუტეხიათ სიტყვა, იმ დღიდან მოყოლებული, გეგმები ვთავაზისწინებულნი მ ტონის ნაცვლად ყოველდღიურად 11 ტონა ქვანახშირს იღებდნენ. რომელი რომელს სჯობია შენს ბრიგადაში, რომ ჭიჭინაძე, გრიგოლს ასუსხის გაცემა უფროდ გაუჭირდება. ამ შეკითხვაზე ყოვლისშემძელი ციფრებიც ვერაფერს ბეძევენა.

მაგრამ გრიგოლი და მისი ბრიგადის წევრები ერთეულები როდ აჩიან. აბა ვინ მოსთვლის კიდევ რამდენი მოწინავე ადამიანი მკავთ ტიპოვები, ჩვენ შევხვდით ამ ადამიანებს შახტებში ბრძოლის დროს. ვნახეთ მათი მაჩვენებლები და სულაც აღარ გვიკვირს, რომ გასულ წელს შახტმა გეგმაზე 27 ათასით მეტი ქვანახშირი მოანერგა, რომ შეიძლებოდა ოდნავში 226.882 მანეთი აქვთ შეტანილი.

შახტში ბეგია მოსვენებარა ადამიანი, რომელიც ცვლის ძველს, მონდღებებითა და თვადღებით იბრძვის სიახლის დასანერგად. ეს ადამიანებია თავიანთი ნახარებით ზრდიან შრომის ნაყოფიერებას, ამცირებენ პროდუქციის თვითღირებულებას. მარტო გასულ წელს დარქცთავში წარმოდგენილი იქნა 108 რაციონალური წინადადება, აქედან 71 წარმოგებაში დაინერგა და შახტს 28.889 მანეთი მოგება მისცა.

თიბის გულში კი გაუთავებლად გუგუნებს. შრომობენ კომუნისტური შრომის დამკრეპლები, მომავლის მზვერავები. ეს გრიგოლ ჭიჭინაძის, გუარამ ცნობილიძისა და სხვათა ბრიგადებია. ეს ივანე ორკინიძისა და ფერწო ახვლედიანის უბნებია. ეს კუჭური ცირკეძის ცვლა...

გაკვირებულნი დარჩებოდა საუფროს წინანდელი კაცი მათი შრომა რომ ენახა. მივიღოდა, მუხლებსა და მკლავებს გაუსინჯავდა, რომ მათ ჩვეულებრივ ადამიანთაში დარწმუნებულყოფი. წინაპარი მარკვეწას დაულოცავდა ბიჭებს, ბარჯა თქვენს ვეუკაცობასო, იტყოდა და შეილიშვილებს აღტაცებული მოუყვებოდა მეშახტეთა გმირული ცხოვრების ამბავს.

სიძვერის სსიპი

არა ქველს, ცოცხალს მი ვუძებარ ლენინს...

მეამა თავაძა

ვუძებარ და შემი გაძვივლის გულზე და ვერ ვიცივ სულს გამაფრებობი არა ძველს, ცოცხალს მე ლენინს ვუძებარ, ქარში გაფენილ დღეთა აფრებობი.

ქვეყნიელს ადნოს ტყეების თქუში, ოქტომბრის ზეცას მცეთა ფერში, ვხედავ, ვარსკვლავს აუფნებობი ზღულში, ვხედავ, სმლოლადან მოფრენილ წერტილს.

ეს ლენინია ხელწყნობი მდგარი, მკუხს, თაღლიზიდან სიცოცხლე მოსჩეყებს, და აწუნავებს ოქტომბრის ქარში, წითელ ტყესავით შემართულ დროშებს.

დავარდნებს მეთქ შორდება მიწი, ვინ დაინანოს სიწველის კვდომამ დაჯა ჩვენოსანზე ლენინი დღი და წინ მიუძღვის ოქტომბრის ზომადღს.

ჩემამე არ ისმის ფეხების ცვენის და მხოლოდ ბრძენი მკუხს გამაფრებობი: დავსა ჩვენოსანზე ლენინი ბრძენი და ისწორებენ ამებთა აფრებობი.

ქ ა რ ო . .

აუთნოლო მარაბინიძე

ქარო, ხესთან რა გინდა, ქარო, ხეს რად აწვადი, გადარევი ღრუბლებში დერაბი... უფერო... სადაც ანანოს მაკრავვენ ავცების დასაწვავად — ქარო, იქ ამოვარდი, ქარო, იქ დაუბრევი!

ლ ო დ ე ბ ი ზუარ ჩხანავა

მოწვდენ ქარებებს ხაურობი: ენაურს ტალღებდა მოდენილს: დღეშიღამარღვევი ლოდებში, წალღუმარი ლოდებში...

ნეტავ, რა ძალამ აყვარა, ნეტავ, სად ეშურებთან, რამ მოაქვლიათ სიმაღლე, ვაჟის რა შესურებთან!

ჩად აყარენენ ტროსკიშა, რა ძალით წამოიშარენენ? .. ჰესი ივება ახალი და ზეს უშობიენ სინათლეს...

ვ ი ნ ი ც ი ს თავაზ ბრძეალი

მე როცა დები გულისთქმა დაძღვლის და შენზე ვიფრებო, სულის ზარო, წამოხაყენებს თვით ჩემი სახლი, შენი სახლის წინ რომ ჩავიარო.

ეგვი, შენც თუ თუ საზარში მხედავ, შენი ეფრებობი მომავლის ფრებობი... ჩემს საწოლს, ალბათ, ასწრებთ დედა, ადრე ამღვარი ვგონოვარ აწვენ.

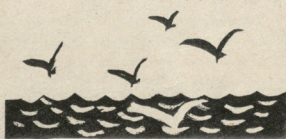
თ ო ლ ი ა მომლო მხარავა

ზღა კი დაბოვებ... ზღაზე ლექსები ავირ, აქამდე გამომოლოდა: ვერც შენზე ზღებებს ვერ დავცხენი, ჩემი თოლია!

ვერ ავაბვიერ ურჩი სათქმელი, ამ გულს სხვაგვარი სარჩელს უფვებს... მთას შეზღვნიდა ჩემი სარჩელი, ვით ჩივის ბუღე

ტალღებს მისდევდა შენი ფრისი ჩერო და მიუფრებულ მუდგრო ღამეში, გითავალალებდი, თოლია ჩემო, და არ მიზღად სიღმე გამოვუ.

სულს ჩარჩა ნაჯვრის აოიანობი, ცას რომ პარკში დაეჭვებდა, ახლებს გავენდე გულში ნადები, ვით გაბტვიას!

გ ა ზ ე ა ზ გ უ ლ ო ბ ი თეიმურაზ ბაღვაში

მიოზე დადნება თოვლის სიფრით და მომარბება გულზე მეყვარი, საძღვდ ირები დაფრებობი, დაეცევი და ვერ დაფრებო.

წაეცილება ცისებო ოცნებას და ეყვლიტობი ავბრთავადები: ლექსებს გულღიდან ამოვაცოცებ და ლამქერივით შევქმი გავენდები.

ვაგისინებ და დაეაივებუბ, სულს ამოვავებს მიტები, კორლები მერე შშობილური მარჩის სინედღეს დაევიზობი და ვერ მოვგროდები.

რ ა მშვილად სძინავს! რუსადან მთავალნივლი

მანათლე კენტი ვიცივი თოქოს, მოიქვსი ნათელი ჩნდებოდა ჩრდილივი მე მანვე ვიგობრ სიცოცხლის სიტბო, რომ ჩავიცივი კალთობა შევილი.

მე უაჯო ერთულე ავანანარევი, ეცლავ დაეაივებუბ ბუთი წლის წინა... ახლა შეზღს ვახსი და ჩემს ზეღს დაეცევი, სახედაპარულს და ტბოლად მიზნარს.

ახლა მარტო ვარ და პირსმის ვეშურე, ნორჩისა ჩერავ — იროიდ წლისა, თუ რამ ნათელი გადამდის გულზე, ზედ დაწებობი მომავლს მისას.

მას უღდა ნანა და ავენის რწევა, სილურეტი დაქარავს თვალებს ბროლიანს, ჩემი აქვს ეცლავ უბრლო ჩვეავი და იგი მე ვარ, სან მგონი.

პოი, ჩემს ვაქცეს რა მშვილად სინდას... იხარე სახლო, აწმლდვი ქერო... გამზამარა ჩემი პატარა ბინა და მარტობისა ვერ დაეცივი.

მოვა დრო (ნეტა, იქნება რიღის?) ჩემი მიუწეს წავა და კიდევ — ბენწების ჩრდილქვეშ დაიწვენს ლოდის და იცლავი წავს ვერ განიროდებს.

იმ ერთოს, იმ ტოლფერს, დაუძღვის მხოლოდ იმ ერთოს, იმ ტოლფერს, მონაბავს მხოლოს, და სიყვარულის ცუცხლოს და კდებობი, აჩრჩულებობი იმედი ჩემი..

ქერ კი თავს ირობის ბაღურე თამაშით, აწნებს ღღეკოლებს და თვალბნებს ნაბავს, ვიყოლდობ მის სულს, ვით წიგნს გადაშლდობ და უსარყოფლო სიცოცხლის ამბავს.

ვ ვ ი მ ა შ ი ანდრო ზაღალიძე

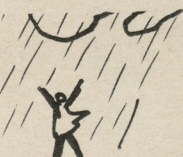
წვიმა ჩემი, და მოაღვრე, წვიმას მე ღღესაც ვუძებლ სიყვარულს, ეგებს სინედღედე გამომავებს ლექსებს, გაღლებს და კვირბი ამოვიაროს.

ეგებს მეც ვაგვიბ ნაჩო ლარკოი, ვიღოლო გაბტან სტროფთან კვიტებობი, მივალ და ფეჩქვეშ დნება ბოლოი, ფოთლებზე ლექსებს სწერენ წვეთები.

სწერენ და შლიან, შლიან და სწერენ, და ვჭრძობა უნაზეს ბეგრების ფერას, ეს წვიმა ბაღებს უამრავ ფერებს, შევიწმობლს და უბოლავს ქერავ.

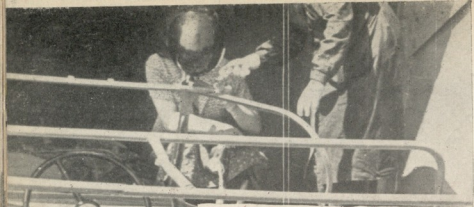
ალტციბისთვის სიტყვაა მტეტი, ამ თაქსბნისა და ზეცის წინაშე, ვხედავ ნანავაში ავია ბილბი, და ამ ბელტივით ვლები წვიმავ.

სოლოდის თავიდან სოფლის ბოლომდე გვა არის გრძობი, როგორც ოცნება, თიქოსს ბავშვური ვული მქონოდეს, მივალ და წინ გვა მიტყურცნება.

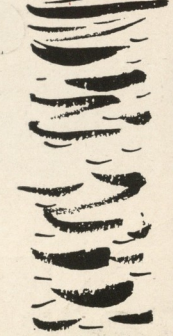
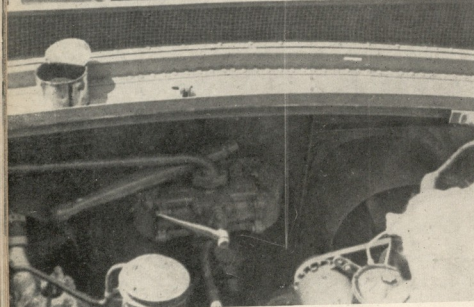
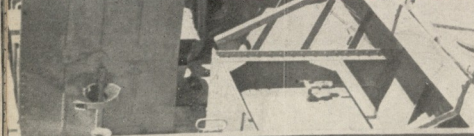

ნახსენი
გეიხები

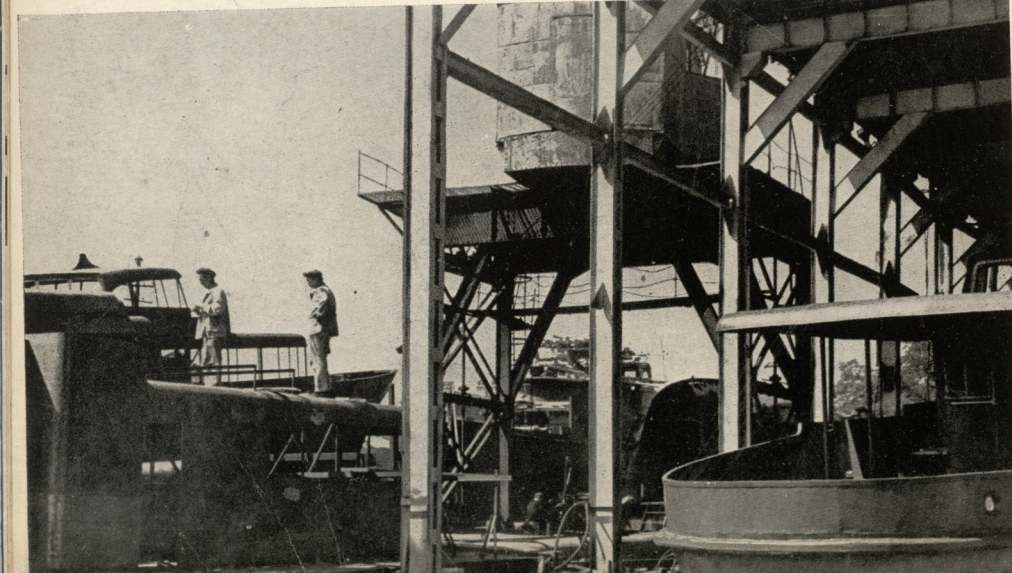

სამაგისტრო სისტემა

ფოტო გ. თიანთინა

„მემა, ჯირჯიანი“

0რსადღა დღეობდას კაჟანს უფრო ზღვაში ჩაძირული ვეფხურები წითელი მუე იქნის ვა-რაგები თუ ვეფხურები თურად მოქადაგი მრავალ-სართულან სახლებს.
 ხანთა სამართებია გამოძენილი.
 ზღვაში, ჯირჯისი ჯიბრების გაყოლებით, უძრავი ნავი განაბის. მათ შორის კობცა ვერსულადი კა-ტარა ირგება. ნავები სწორდენ სა მოწილებიდან და გულალული მასინძლებითაც ისე უკრანენ თავს, გემო-ნებას ოცენის ზეპარული სიორისივსე ცხატეობითა.
 რაგებში ამოქანი წყურბანი ფდის და ჩრდილავს გატეხილი რსებარცა სანჯალა ტარის ქარა ახალავს-რება, რომელიც ტის გვერდით პატარა მიმად გამოიე-რება.

— თქვენ ამბობთ, სამოქალაქოშტე ძალიანია? — უკუთის თაღლით წყურბოსანს, — მერე, ვაგეულებათ რომ ჩემს ამერიკულ კატარას ანარშობი ცხტისმალაზიან ბრძანა უღებავ? სხვა არ იყო ის, ზღვებში სანძულთან სტი ცხტისწილად პარე ისე ცრტა.
 — მართალია, ზეგარა მინაე ვაგეულებათ — დარწმუნ-ებობი ირწებს თავს ჭრბა ახალავსება და მხედარული, ჭირადღანი სხეს დიმილით გახადებდა.
 — გაგავიხობით, ფიდილე, თითოთი კატარალება ვეი-რეგინს რა შეუძლიან? — მოისმის ნაპირზე მოარწმუნ-ხალბლან ვიღაცის ხობი, ოღნავა ახლულილი მან.
 კატარა იყობის.
 — გაგავიხობით რას იტყობთ, ამანაკი ფლარენ? მავარსა ფიდილე, უშეველად უნდა დავეყოთი.
 ეფენი ფლარენი, მათთვის გეიმშემებელი ქარბის უფროსი სტიტიკი, სულ ორთულ დღეა აქ ჩამოვიდა ცქცინი სამბოთა კატარლის გადასასვლად და მათთვის სტეკიკავი კარბის მონაშადებლად. იგი დიმილი ირწებს თავს, გაგავიხობით, თანახმა ვართი.
 — ფიდილემო ნონში მისაე და ამერიკული მარცის ქარ-ბის ზღვაში გაიჭრა. იგი სარგადი მოიპოვებდა და ანადანთა შორედებდა მობრბინ.
 — ანა, დავეყოთი! — ფიდილე მოხერხებულად გას-წორდა საყარდობით.
 კატარა ვრწელ აუხუბუნდა, ნელა დაიპარა და უცქე-რვასებოთი მომუცდა ნაპირს.

სიტყვებ სულ უფრო მატულობდა. ნაპირიდან ხედავ-დნენ, როგორ აიწია ვერსილსფრება ხობლანდა ზღვის ზღვაშიდაინდა. ტალღებს თავზე მომუცა და ისარივით ვაგეულებდა. მალე იგი წინ წასული კატარლის გვერდით მიპოვდა, ცრტა და ფიდილეს შტეტიკს ზღვით დგენია მიმუდა უნა მისაღებლად.
 — იგი აღვირთებულად იყო.
 — დიდებულად! სუბიმილი. როგორ თქვით, რი-მელი ქარბანს აუტყვის თქვენში ამ კატარაში?
 — მათთვის გეიმშემებელი ქარბანს, საყარდობით!
 — ვივა ვირჯიანი გაუმარჯოს საქარდობით, ხობლ-სამბოთა ხალხს! — კატართ სულ გაიძინა ვეან, — აი ასე აღსწავა და გაუსწავს ამერგის თქვენი კვეცაა, — იციობთ იგი, — ვერჯი, ლეონე კარჯიანი!

წაშლავდა ვრთიშაზი

უბო ბაგეული გეიმშემებლებს ვინც ტურნებდა, პირ-ველ ორგინ ამ ახმავა მოუცვენიან, მერე ვეცხე ვლიცინად დაუხსენებ და ეს ახალავსება, ჭრულავლება ისტიკა დაწერილობით (ეს იყის მერადმედე) მოთხოვნი-ს ირგება.

სულ რაღაც ხუთიოდე წელია, რაც ეს საქარბი შეიქ-მნა, და მისმა არრდულიმაც უშვს სანჯალად გათიქვა-სახელი.
 რაა უნდა იქნებოდა აქ, თითხიკულივანად ადვილან თანაღებულ ამსწავრბირევი დაწერილობის კატარ-რებს, 300 წლებისათვის სასოქალაქო ბრტებს, ორწავი-ღვილან ლხანგების კატარებს და, რაც მთავარია, სწო-რად იმ წყურბანსა ფრთხან ვატარებდა, რომლებმაც ასე ავაგებინეს ეს ფიდილე კატარა.
 ქარბის დირგებობს პლანბინ ვარბინანსაც კველავ-ზე უფრო ამ კატარის შენახვად უფრანს სავარბი. სწორ-დის მის სანჯალა თოხმბი ვაგებობს, რომ ეს კატარა დიუ-რადიოებისათვალ მხარდაც, წყურბანსა ფრთხი ურწ-გველი ფიდილეს აქეს, რომ მისა მხოლოდ იქ, მათთვის აუტყვის და რომ ბრტებობის 1959 წლის საბურთ-ხისობი გეიმშემებ მან იქონის მხედლი მიიღო.
 ბეჭერი გეიმშემებ ამ უნიკალური კატარის შექმნავ-ზე სამბოთა კონსტრუქტორებს, თუმცა ქარბის მთავარი ინჟინრის თანამშენე რაკიონეალბოსკის და გამოძე-ნებლობის დარგში ზურან ბეგენიყის რომ ქიობობი,

რე, მათგან მის გეიმშემებელს მისაღებ წელიც, ვე-რგის მისედეგ ვაგეურობებდა და ტალღული და-მეხმავებას მარტო ის რად ღლიან, რომ სანჯალა-ვლადმებრ კატარისობს და მათგალი სტრუქტურის შე-თოლით კატარლის ფრთხის პროფილად გეიმშემებება და გარანდის მათგარდა ახლა დამტკაპებით მიიღება, რაც სწორედ 5800 მანეთი ცოხობისას ახლდენ სანჯალა-სამედი რაკიონეალბოსკობი ვე ჭარბანსაგე და ორი რადიო აქვს.

მართალია, რომ იტალია მატულებდა ნობისა მძღ-ლი სანჯალის კოლმბეზს, ვე უნიკალად ახალავს-ღლიანებას შეუძლებდა და სწორედ მისი მხარდახმარე-სწორად ახალავსებას უნდა ეხებოდა და სანჯალა-ვლად-ობისობა. ზეიანული ოსმბი ხობლკეპი, ხარბიკი მიმულ-ურადიკრე, ლამარდონდელეული ვეცა ვარბინება, ზეიანული კონსტრუქცი-ჩრბინი და მათი ახმავები-სწორედ ის დადგენილობა ახმავებია არიან, რომე-დეკი თავიანთი მობრბიან და ცხოვრებით ფრთხან ახმ-ვედ ხობლს კოლმბეზის, რომლებმაც სამბოთა კატარის-ობიკრე ათივისეს პლასტიკური მისი ტექნოლოგის სადღეებლება და ააგეს მისგან ზეურად უფრო იავ-რადიკრე, მრავალ და ჩვეუარავ ორწილადფიდილიან კატ-არა — ახლის ტრანკევი, ეს ის ადვინამბიაა, რომ-მელთა გეიმშემებ ქარბანს სისტემატრად ვატარებს წელიარ საქარბი ხობლკეპის და თავის წყურბანს უნიკალ-ად ფრთხი შეუბოზრად მიქონის წინ კომინსტრუქ-ტორის კოლმბეზის საპატრი წოდებობეგან.

პატიული მავალი

ამ ჩამდენიშე ხნის წინათ იტალიურებს ფრმანა „ნი-ვოცინა“ ზეიანი წყურბანსა ფრთხი კატარა შე-თიანა. მათგან მის გეიმშემებლებს მისგან ადვილან-ნებელი გეიმშემებება მიიღეს. „ნოვოსტალი“ შექ-მნელ რესპუბლიკაში, საბურთხისობი, საფრანგობი და კვი-რისი კოდეგ სად ქარბული მარტო დამშენებლებს მო-ტეხება და წყურბანსა ფრთხიანა კატარალებს დაამშენეს-გამოხეობი ხალხს და ბრტახობით.
 ვეცა დრო, რომ ჩამდენიშე წყურბული, კოდეგ უფრო განსაკუთრებულა მათგალი გეიმშემებლობის ფრთხი კოდეგ-სწორად ვატარებდა მათი არბის ბარკავ და ფრთხიან-ული სამბოთა ხობლკეპის დასწავრენ დღემპირის კველა ზღვასა და ოცენის.

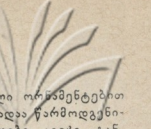
ა. ბარჯენიძე.

საინტერესო შემოქმედებითი გე-განხლო „სოფრემენისი“ კოლმბეტო-მ. ეს თეატრი ორი წლის წინათ მოსკოვში არც არსებობდა, თეატრის შექმნის იდეა დაიბადა ნემაროვიჩ-დარ-ნიგოს სახელობის სკოლა-სტუდია-ში, მათ, ანასურდღებმა, ე. ფრემიე-რის მეთაურობით (რომელიც ახლა თეატრის მთავარი რეჟისორია). ვადა-წყვიტეს შეიქმნათ ახალი „თანამედ-როსი“ თეატრი. ენოლიასტებს ამ-კეთილშობილი იდეის ვასპარ-სტედილად დღეი ჭავთ დასწირიკით. უტრისდამთავრებულები საშუაისი და-მთავრების შემდეგ უკეთლად იკრი-ბებოდნენ სამსატარი სკოლა-სტუდია-ში და ღამებდა ათენებდნენ. ვადა-ბლემ მუშაობამ მათე გამოიღო ნე-უფთი. ჩამოყალიბდა შესენსწავი ახ-ალგარდა კოლმბეტები.
 თბილისლები „სოფრემენისი“ მხა-

ხიზობა დიდ წარწლს და ტალმარო-ვას, ლ. კროლოვს, ტ. ლავროვს, ს. ტაბაკუს, მ. კოხლოვს, და კრუტკის. ა. შერბინაკოს სხვადასხვა კონფო-მებილად იცნობდნენ. დღეს, სწორად ცხენი არიან თეატრის მშაბიობებ, ცხენი არიან ის ენოლიასტები, რი-მელთაც თეატრი დაარესეს.
 თბილისებმა მავრებულმა ვას-ტროლოების დღეებში ნახა „სოფრემენი-ისი“ ცნობილი დადგებით: ე. სიბი-ნოვის „მოეხობა“, ა. ზავის და კუხ-ნეცოვის „ორი გეიმი“, ე. შვარცის „ტრტაბელი მებე“, ფილიპოს „არა-ვინა“, ა. ვოლოდინის „ბუთი სადასა“, ა. უსტინვის და ი. ტაბაკოვის „თო-ლია და შეიდი კნობი“, ე. გემინჯევის „მეხუბი გეიმი“ (რაც, ვ. ლორი-ქიანისმე), ა. ვოლოდინის „უფროსი და“, მ. ლუცოვის „ხავშუბის მებე-ბარი“ და ბლავუცის „მესამე სტრე-ვილი“.
 „სოფრემენისი“ თეატრისთვის უც-ხია თეატრალის, უკლები პაოსი, შა-ბლონი. თეატრი სოფრად მხაველი ინტელექტუალის თანამედროვეო-ბას, აქტუალური პრობლემებს, უკე-ვლო ნაწარმობა იხეა აუღვრებულად, რომ დღევანდელ დღეს მკვეცხად ეს-მარტება.
 „სოფრემენიკა“ — თბილისლები ბე-ჯრი ახალი და კარგი დადგებით ვაბა-რა.

ბუქარესტის ერთ-ერთ ღირსშესანიშნავ სანაბობას წარმოადგენს ღია ცის ქვეშ მოწყობილი დიდი ერთობრავიანი მუზეუმი. იგი მეტად ორიგინალური და მნიშვნელოვანია, როგორც თავისი სისტემით, ისე ექსპონატების სიველითა და მატერიალური ღირებულებით. თვალსაჩინოა, რომ მუზეუმი-სოფელი შედგება 114 ორიგინალური ნაგებობისა და 12 000 ექსპონატისაგან. იგი ნათლად ახასიათებს ხალხის შემოქმედებას უძანსკნელი სამი საუკუნის მანძილზე. საცხოვრებელი და სხვადასხვა სამეურნეო ნაგებობანი, რომლებიც ამჟამად მუზეუმშია წარმოდგენილი, წამოღებულია თავისი ძველი ადგილსამყოფელიდან და განლაგებულია განსაზღვრულ

ბი, ეკლესიები, დაწესილი ღობეები, ერთგული ორბანდებით შემკული თიანური ქუჩები და ა. შ. აქ მრავლადაა წარმოდგენილი აგრეთვე სახელოსნო და სამეურნეო იარაღები, ავეჯი, ტანსაცმელი, კერამიკა, საყოფიერ ნივთები, მუსიკალური სასაზღვრები და სხვ. ეს დიდიანი კოლექცია ხალხური შემოქმედების უდიდეს ისტორიულ მონაგარს წარმოადგენს.

„მუზეუმი-სოფელი“ დამონსტრირებულ საცხოვრებელი ერთმანეთისაგან განსხვავდება, როგორც არქიტექტურული ფორმითა და სტილით, ისე ტექნიკის მხრივ და გამოხატავს რუსინელი ხალხის მატერიალურ, სოციალურ და კულტურულ ყოფიერებას XVII-XIX — საუკუნეებში.

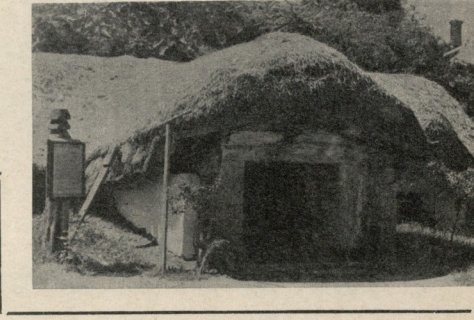
„მუზეუმი-სოფელი“ არა მარტო ინახავს ხალხს წარსული ცხოვრებისა და ხელოვნების დამახასიათებელ ელემენტებს, არამედ რეგისტრაციას და დემონსტრაციას უყუთებს მისი შემოქმედების იმ ახალ ნიმუშებსაც, რომლებიც ჩნდებიან და ვითარდებიან სოფლის სოციალური ცხოვრების ცვლასთან ერთად.

ეინორგრაფიული „მუზეუმი-სოფელი“ საუცხოო სასულებია ხალხის წარსული ცხოვრებისა და შემოქმედების გაცნობისთვის. იგი რუმინელი ხალხის ერთ-ერთი საყვარელი ადგილია იოველმა. კარგი იქნება თუ ასეთი ეინორგრაფიული გამოფენა ჩვენი თბილისის ციხ ქვეშა მოწყობა. ამით ჩვენს დედაქალაქს კიდევ უფრო მეტი ლაზიათა და სილამაზე შეემატება.

სიასა პაპასაძე.

ლი გეგმის მიხედვით. ანსამბლში ისინი წარმოადგენენ პატარა სოფლებს ბაღებით, ბალახ-ბოსტნებით, ქუჩებით, ხევინებით, უცვლილარებითა და მოლით. რომელთა შორის განლაგებულია, სხვადასხვა სახის სამეურნეო ნაგებობანი, საცხოვრებელი სახლი

გალაჯონის

ღვარდნისი ხელოვნანი

ნინდარ ღვარდნისი სა-ტორი, როგორც ნიჭიერი ქართული მხატვრის, ვის არ გაუგინია ის რეს-პუბლიკის „ფსიქიკალის ლაურეატი“ ვასულ წელს საქართველოს პლაკატისა და რეკლამის გამოფენის პრიზოანი იყო.

როდესაც ვლადიკავიბი ქართული ხალხური სიმღერის ობტაქტზე, რომელიც უძანსკნელი ორ-ნიკლათი წელს განსაზღვრა მნიშვნელოვანი ქართული მერტანს ჩვენი ერთგული კულტურის განვითარების სასაბიო საქმეში, უეცრულად სივარითა და პატივისცემით უნდა შევიხსენიოთ შესანიშნავი მიმღებელი და მოღებარი კლდეები ბაბი. რომელსაც ახლანა საყვარელი საქმის სასაზღვრის ორიგინალური შესრულებულია და ისინი ახლანა ნადავლს ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეს საპატიო წოდება მიწენდები.

გამარჯვება ხედა საკვირით კონკურენციის მიტყობილ გამარჯვებულ „საუფლისოდ ვა-ფორმებელ წინგების“ საკვირით გამო-ჩენილ შის ნამუშევრებს მინტეა გერმ-ხელს მიუღობია.

„მედიდობისა და თინარტობისათვის“ — ასე დარტეა მხატვრმა ჩვენი ორნადლის ამ ნინდის გარკვეულ მოთავსებულ პლაკატს. ცენტრმა პლაკატი მი-სუღენა საყვარელი განთარგებისა და მშვიდობის მსოფლიო კონგრესის, პლაკა-ტი მოწოდება, რათა კლინაი ნების და-მინებმა დარტეოს თვინათი მატემა მშვიდობის დასაცავდ.

პატარა წარსული მინტა აღწვსო ამ ჩვენი, თავსდავლი. სახელოდუ-ბითი მუშაობისთვის თავსდავლი, ხალხური სიმღერის შესანიშნავი მცოდნისა და ნიჭიერი შესრულებლის ცხოვრების თუნდა მოთავსი მიწენდები.

ფილოს გინაზისი საუეთესო მო-წყობი, თავსდავუ გმობინობდა და-მანი მინია და სპირატების საუე-თისაზისი წარჩინებით დამთავრების შემდეგ შესანიშნავი ბარტონის მონაგე ვ. ბაბილთა სახეგანთქმულმა ლიტერატურამ პეტე ლილთა მიწოვნა თავის ენებში, რომელიც კონკრეტულად მათივედა საქართველოს სხვა-დასხვა კუთხეებში, ახალგაზრდა მო-ღვარეულ მხოლოდ სოფლსად რითი მიცემისა გუნდს: მუქუე მასში ნიჭიერი მაწავლებლისა და ლიტერატორის უნარით აღმოჩინა და თბილისის ლიუს თანაშემწედ გიხვება, შემდეგ კიწ ვედაქალიბი მუშაობა, ხოლო მის ქვლად ხალხური სიმღერის შე-

სანიშნავი მოამგისა და მომღერლის კირილე ჰაქოირას მოადგილეთა და სოფლისტობა ხალხური სიმღერის სა-სოფლსოფო ანსამბლში, ამ ნიჭიერმა კოლექტივმა დიდად შეუწეო ხელი ქართული ხელოვნების მოუღვარეო-ცის საპატიო საქმის საქართველოს ფარტლებს გარტავა. წელს მისივე-ზე მეტ ხანს ანსამბლი მომდე რე-სპუბლიკებში მოგზავრობდა და ჩვენი ქვეყნის ხალხებს აცნობდა უმღერის ქართული ხალხის შემოქმედებს.

ანსამბლის ძველ მონაწილეებს ბე-რა საინტერესო შეხვერება, ასოვი, მაგარამ ისინი ახლაც გარტავილთ უე-ბინი მაქსიმ გოჩისი გარტავუ გამარ-თული კონკრეტის შესახებ. კონ-კრეტებს დიდი ღვაწლი მწერალი, მ. გი-ორგისი ახლი შევარტა და სუფრეტი რამდენ რაოდენი ცნობილია რ. რო-დენი მოიხიბოს ვ. ბაბილეს შესა-ნიშნავი მითის და გარტავილთ ანიმ-ბი — ასეთი ხან რამდენ დიდ საოპი-რა სცემის არ აქიოსბ.

და სიმღერათა სიმრავლე ვ. ბაბი-ლუს სწორედ აქ უველაზე მეტად გა-მოავდა მისი ხანგრძლივი მუშაობის სიმღერის ობტაქტობის. ასევე გრის მექ შინარდ ნაკავილი საქართველოს სხვადასხვა რაიონებში, სადაც ის მი-ვიწვებოლი სიმღერების იწინდა და ან-სამბლსაზისი ჩამოქმობდა. იგი, პარ-ტიკულარად რაილიკომიტეტის მუ-სიკალური გადაცემითა, ხალხური შე-მოქმედების რეკავიტიკად შეუწეოდა, ქართული სიმღერის ობტაქტი ვ. ბა-ბილეს სატეკალური განსაზღვრული ისტორიისა. ქვერ ხარკივია და შე-მდე თბილისის სახ. უნივერსიტეტში მიღებული კლდეანი იგი ხანგრძლი-ვად აწავალიდა ისტორიის სასულო-და უმჯობეს სასწავლებლებში.

ინი წელს მას დახატვის ობტაქტი და სატელეფონ მოდერნიზის რამდე-ცის თუნდუ გადახატვად. წელს კი იგი კიდევ ენტრეტულ ლიტერატურ და სატელეფონ სიქსისთან დამუშე-ვნებულ მისი მუქე ვლადიმერ პაპი-ლუს საბჭოთა მოგზრობამ საქართვე-ლის ხელოვნების მოდერნიზის მო-ღვარეს საპატიო წოდება მიიწეა.

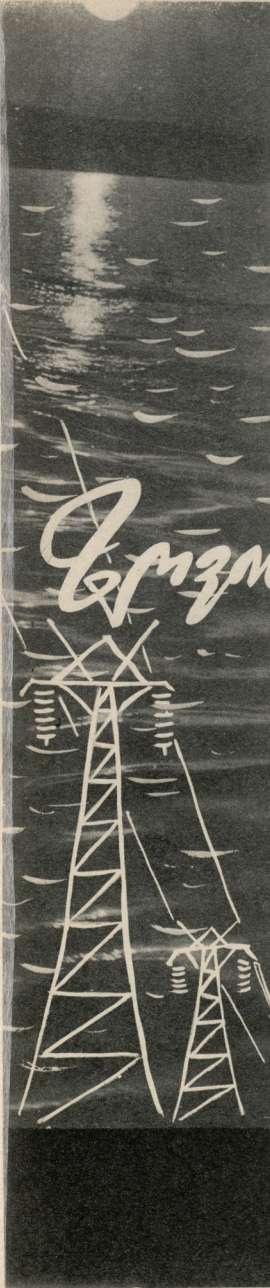
ვ. ბაბილთა დიდი მუშაობა ვანკა-ტიკალური ხალხური სიმღერების შეგარტების და გუნდების, მათი განი-ტარების მხრივ, ამ მხრივ ძილის თ-და რაოდენ შეხვერება საქართველოს რაილის სიმღერის ანსამბლმა, რომ-ელსაც იგი ხელმძღვანელობდა ა. მუგარტოქიანის ერთად ამ ანსამბლს, რომელსაც რაილიანი ხმარად გამოვი-ლია, რეპერტუარის მოავლფერო-ნების მხრივ, უეცრულად სპრადგო-

მრგავლ მარტეხუ სხვადასხვა სახელი-მყოფითა დიდიმთია გადაღვნილი. ხედ ერთი მთლიან პური დეს. იტევა გასაქვ-ლია. ცისფერ ფიწრუ ადგილ-გაქვ რუბ-ლები ვაჯულებები. — პირი არისობა, — ამბობს მხატვრმა, — ხშირ შემთხვევაში მშვიდობისად გაეინაწილთ იგი არ გვიდა ომი. წინ აღუდგეთ სისამარ-ღობებს.

მშვიდობა გაიმარჯვებს ომზე, რადან მისთვის ობტინირი მთლიანობით პატრო-ნი ადამიანები.

მკენათა თვალწადუნელ სივრცეებს დღე-ღამეში ორჯერ შემოურბენ მოქცევის ტალღა, როგორც ცნობილია, ეს მოვლენა მთავრისა და შუის მიზიდულე ბათა ძალის ზეგავლენის შედეგია. სწორედ ეს მიზიდულენა იძლეობს წყლის უპირავ მასებს მიხვალის ხმელეთს და ექვსი საათის განმავლობაში დახვობს მისი სანაპიროები, შეჭრას უყრებობსა და მდინარის შესართავებში. მიმდევრო ქვესი საათის განმავლობაში ექვსი უკან იხევს, იწყება უკუქცევა, ასე მეორედება დაუსრულდება: დღიდან დღემდე, წლიდან წლამდე...

ეს მარადილი ოკეანის სუნთქვა დიდი ხანია აღდგომბა მუცნიერებს. მათთვის ცნობილი იყო, რომ მიმოქცევის ტალღის სიმძლავრე რა მდინარე კილოვარებს შეადგენს. მარტო თიერია ზღვის მეზღვისის უყრუნი რომ ავაგეო მიმოქცევის ელექტროსადგურები, შესა-

დარდები. მიმოქცევის ელექტროსადგურის მუშაობის ასეთ რეჟიმს, რასაკვირველია, ვერ უზრუნველყოფს მომხმარებელია ელექტროენერგითი შეუფერხებელ მიმარაგებას.

იხადება კითხვა, ყოველივე ზემოაღნიშნულის იოხებდავად, დღევანდელ ეტაპზე რატომ დანსვა საკითხი მიმოქცევის ელექტროსადგურების აგების აუცილებლობის შესახებ?

საქმე იმშია, რომ ამჟამად შესაძლებელი არის, შექმნილიყო ზემძლავრი ენერგეტული სისტემები, რომლებიც აერთიანებს სხვადასხვა ტიპის ელექტროსადგურებს: იბურს, ჰიდრავლეურს, ატომურს. უკვე და მთავანს გააჩნია თავისი მუშაობის განსაზღვრული რეჟიმითოსასადგურები, როგორც წესი, სრული დატვირთვით მუშაობენ. ჰიდროსადგურების გამოყენება მიზანშეწონილია უმთავრესად უდიდესი დატვირთვის—საქე საათებში, იმიტომ რომ, მათი აგრეგატების ამოქ-

ლური ტემპობების დანადგარები, არამედ მიმოქცევის ელექტროსადგურების ტერმინების რომლებიც ტემპობის რეჟიმში მუშაობენ, ასეთ შემთხვევაში, გენერატორებში გარდაიქმნება ელექტროენერგია, ხარკბინები — ტუმბოვანად წყლს ამოტემა, ხარკბინები — წყლის იმისათვის, რომელსაც ენერგისის ტემპში კარბი სიმძლავრე (მაგალითად ღამით).

საბჭოთა კავშირში პირველი საცდელი მიმოქცევის ელექტროსადგურის შეგენლობა 1948 წელს დაიწება. იგი მუმრანის ჩრდილოეთით, ბარენცის ზღვის უბეში — კისლიასთან აიგება.

მიმოქცევის ენერგის საერთო რესურსების მიხედვით ქვეყანაში შეადგენს 244 მილიარდ კილოვატსაათს წელიწადში. მიმოქცევის ელექტროსადგურების შემდგომი აგება ვაიოვალისწინებულია თიერია ზღვის ღამბოგის უყრუნი, აგრეთვე მდინარების მეზღვისა და კულთისა შესართავებთან. აქ მიმოქცევის სიმძლავრე 9 მიგარს აღწეხს.

მეზღვის შესართავთან ვაიოვალისწინებულია —1,8 მილიონი კილოვაცი სიმძლავრის მიმოქცევის ელექტროსადგურის მშე

კავშირები

ლებელი იქნებოდა წელიწადში 40 მილიარდამდე კილოვატსაათი ელექტროენერგია მიგველო. წყლის მიმოქცევის იაფი ენერგის ანუ „ლურჯი ნახშირის“ გამოყენება პირველად ჩინეთსა და საფრანგეთში დაიწყეს. საბჭოთა კავშირში მიმოქცევის ელექტროსადგურების აგებას უახლოეს წლებში შეუღლებიან.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთი სადგურების დანადგართა რენტაბელური მუშაობის პირობების გადაწყვეტა არც უთ იყო საკითხი აღმოჩნდა, საქმე იმშია, რომ მიმოქცევის ელექტროსადგურებს არ შეუძლიათ შეწყვეტბლდ მოვკვენ ელექტროენერგია. მისი ტურბინის ბორბლებს ბრუნვა მოქცევის მომენტში მხოლოდ ერთი მიმართულებით ხდება, უკუქცევის დროს კი ისინი სპირისსპირო მიმართულებით მოძრაობენ. გარდა ამისა, მოქცევის და უკუქცევის შეუღლებდში ტურბინები მთლიანად ჩერდება. მიმოქცევის ენერგია ცვალებადია თვის სხვადასხვა დღებშიც, მისი სიდიდე დამოკიდებულია მიმოქცევის „მშობლითა“ — მთვარისა და შუის ურთიერთ განლაგებისაგან დღემომწყასენ შე-

კავშირები

შედება, ზოგიერთ თავისებურებათა გამო, მტბად სწრაფად არის შესაძლებელი.

მაგრამ ჰიდროსადგურების შესაძლებლობანი მაინც განსაზღვრულია მდინარის წყლის ჩაღინების ცვალებადობის გამო. აქ კი შეიძლება, საკვირების შემთხვევაში, გამოვიყენოთ მიმოქცევის ელექტროსადგური პიკი — ენერგის გამოყოფა შევებისათვის. გარდა ამისა, უნდა გავიფიქროვოთ მიმოქცევის ენერგის ერთი მტბად მნიშვნელოვანი თვისებაც — მისი საშუალო თიერური სიდიდის უცვლელობა.

მაგრამ როგორ არის ნავარაუდები მიმოქცევის ელექტროსადგურის მუშაობის, შეთანხმება პიკი საათებში დავირთვასთან?

ამ ამოცანის გადაწყვეტა შეიძლება მიმოქცევის ელექტროსადგურის დაწენვის აუზში წყლის მარაგის შექმნით, რომელიც შემდეგ თანდათანობით გამოიყენება ტურბინების მუშაობის დროს მაქსიმალური დატვირთვის პერიოდებში. ზღვიდან აუზში წყლის მისაწოდებლად გამოიყენება არა სპეცია-

ნებლობა. აქ ნავარაუდებია დაახლოებით 2000 ვატგაციის დღედა. კანალია გაიკეთება 9 კილომეტრზე. კულიას მიმოქცევის ელექტროსადგურის ექნება დაახლოებით 500 ათასი კილოვაცი სიმძლავრე. ამ ორი სადგურის ელექტროენერგია შეიძლება თიერია ზღვის ყელზე გაყოლი ენერგით გადავიყო კლისი კავრებისტემში.

ვაიოვალის წლებში, ზღვისის სანაპიროებზე ერთმანეთს მოყოლებით ჩარგდება მიმოქცევის ელექტროსადგურები, რომლებიც ახალ ფურცელს გაღამებია ენერგეტის განვითარების ისტორიაში. ისინი ვაკავსკაშუმენ ქვეყნის ყველაზე შორეულ კუთხეებს. დაუმზერებელი, მარად განსაზღვრული მიმოქცევის ენერგის ჩაყენება მზრამელი ხალხის სამსახურში ძვირფასი შენაძენი იქნება საბჭოთა ენერგეტისთვის შესანიშნავ მიღწევათა მატანეში.

ა. ხატამიანი

სსრ კავშირის ელექტროსადგურების მშენებლობის სამინისტროს ელექტროენერგის ტერიტორიაში მთავარი სპეციალისტი.

საქ. სსრ კ. მარკისის
სახ. სახ. ნესკებ.
გიგლომთავა

მეცხე საყუენის ქართული თეატრის სახელთან გახსურულა და დაკომინტედალ ანგაფარა რეჟისორია ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა.

წევებით გახსნულა ქუთაისის მიღრი, ბოლო გზაზე. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა.

დელი ქართული თეატრის მომწარმებელი კარგად ასაკო აკაი ფლავის შესანიშნავი აღმზრდელი. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა.

აკაი ფლავის შესანიშნავი აღმზრდელი. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა. ა. პედავიძე, მეცხეა რ. და სხვა მოლა.

კითხულა და სახელი გერბის თეატრის მ. კოხტანის კურსს. ა. ფლავა ნაყოფის სამცხედრო კვლევითი მუშაობის ცენტრს. ა. ფლავა ნაყოფის სამცხედრო კვლევითი მუშაობის ცენტრს.

აკაი ფლავის არა ნაღები დავლი მიუღდის სათქმელი ზღვრებით; იგი იყო თბილისის ოკრ. კარს და ზღვრის სან თეატრის კარს. ა. ფლავა ნაყოფის სამცხედრო კვლევითი მუშაობის ცენტრს.

სიხალენი მერიტინაუი

პრობლემა სისხლარღვევის ნაცვალ

ბრწყინო (ჩემოსიფიკა). ტრობაღის მრეწველობის სამცხედრო-საკლავო ინსტიტუტის ლაბორატორიებში მცხედრებმა სპეციალური ბიკუსისა და დაჰხილეს პრობლემა, რომლებიც წარმატებულ, ცვლად დახარისხულ სისხლარღვევის.

უწყ დაყოფა ასეთ პრობლემაში მასობრივი წარმოები.

რეკონსტრუქციული მუშაობა

მკვლის გადატეხვის დროს ადამიანს რამდენიმე მანუვრული თვის ვატარება უღებია საავადმყოფოში. აგრეთვე ღებია მცხედრებმა გადატეხილი მკვლის შერქობის დასახმა. რეკონსტრუქციული მუშაობა, ახალი ვატარება ავადმყოფობის სურტი გამოვლენის სპეციალისტის რეკონსტრუქციული მუშაობის დაჰხილეს პრობლემა, რომლებიც წარმატებულ, ცვლად დახარისხულ სისხლარღვევის.

რეკონსტრუქციული მუშაობა

ინჰალაციული ექიმებმა დაჰხილეს რეკონსტრუქციული მუშაობის სურტი გამოვლენის სპეციალისტის რეკონსტრუქციული მუშაობის დაჰხილეს პრობლემა, რომლებიც წარმატებულ, ცვლად დახარისხულ სისხლარღვევის.

ბილი მურხალი

ლენინის ფრენისტრუქციული მუშაობის ინსტიტუტმა დაჰხილეს გ. წ. საკერი ბილიში მურხალიის ცვლად. საკერი ბილიში მურხალიის ცვლად. საკერი ბილიში მურხალიის ცვლად. საკერი ბილიში მურხალიის ცვლად.

რეკონსტრუქციული მუშაობა

ქობის საყენის („პოლიმოს“) გაკეთება მორავი დიდ შიშა და ტრავმა დაჰხილეს პრობლემა, რომლებიც წარმატებულ, ცვლად დახარისხულ სისხლარღვევის.

ოკრილი სეპეი

პრობლემა ინჰალაციული მუშაობის

იპონიის სეპეიში მკვლევარებმა დაჰხილეს პრობლემა, რომლებიც წარმატებულ, ცვლად დახარისხულ სისხლარღვევის.

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

სეპეი მუშაობა

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

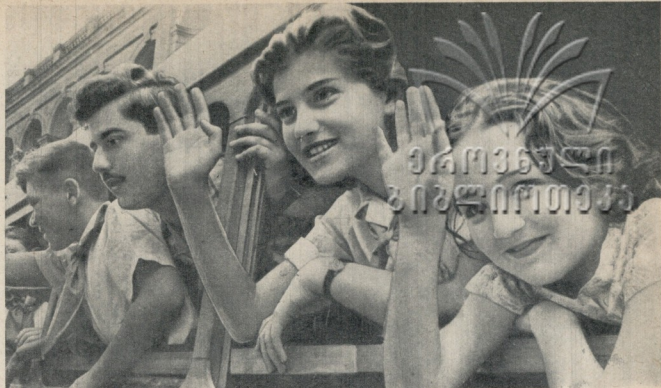
ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

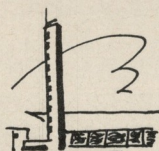
ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

ბილი მურხალი (ბილი მურხალი)

მარცხსა და
იზღირითება

წესრიგად

საბჭოთა დღედაცა დაბრუნდა სახლით, რომელიც ჩვენი მხაზობია და საორტსხენების შრამით მოიხება. ჩვენმა მხატვრულმა ჯგუფმა 81 ოქროს და 7 ვერცხლის მედალი მოიპოვა. ამავე ფრიალებდა ფესტივალზე საბჭოთა სპორტის დროს. 88 ოქროს, 10 ვერცხლის და 8 ბრინჯაოს მედალი. ასეთია ნებისმიერი სასარგებლო შუღვე ფიციის სტადიონზე. აქვენი სამი ოქროს მედალი ქართველმა ახალგაზრდებმა დაიპყრეს. აქ დიდ წარმატებებს, რომელიც ჩვენი ქვეყნის ახალგაზრდობის საწესრულებსო ხელშეწყობის ხედა. საშობლოში ოქროს მედალები ჩამოიტანეს თბილისის კონსერვატორიის სტუდენტმა მერაბ ლომიძემ. მოსკოვის კონსერვატორიის ასპირანტმა თამარ გამარაშვილმა და თბილისის ტრანსპორტოლებისის სამართალო მოცუვათა ანსამბლმა, რომელიც ხელშეწყობის დამსახურებულ მოღვაწე ვიოლა დარეველი ხელმძღვანელობს. ქულისტის ფესტივალი მსოფლიო ახალგაზრდობის წამდელი ქრობის და სიყვარულის ფესტივალი იყო. მსოფლიოს ყველა ქვეყნის ახალგაზრდობის შეხვედრის და მეგობრობის იღების ბრწყინვალე დამატრებული გამარჯვება.

რამდენა დღემ უნდა განვლოთ, რამდენა წელიწადმა, რომ კაბუტს ინდოეთის ბაზმურის კულებთან, ცოცხალს ბრალილის ადვის პლანტაციებთან დაფარულს მელსინჯა. ფიციურ ვერკით გაჩირადნებული ქალკის ცა, მისი მოზიემ ქუხები, შოედნები, პარკები. ალბათ იგივეთუღ მოთგანს არასოდეს დაფარულება ცხარე კაპოთის და საუბრების, სერიოზული დისკუსიების და შიარული კონსერტების ილი დღე ფინჯინა ათი დღე მონდარბოხდა ქულისტის ახალგაზრდობის და სტუდენტთა VIII მსოფლიო ფესტივალი. აქ თავი მოიყარა, თვარამება ათასმა ახალგაზრდამ ფესტივალზე ერთმანეთს შეხედნენ კაბუტები და ქალიშვილები კონსერტების 187 ქვენიდან. სხვადასხვა შეხედულებისა და მრწამსის აღმჩინენ. მოხუცდავდ ამისა ისინი ცდილობდნენ უკეთ გაეგოთ ერთმანეთისთვის, გაეკოთინათ უველფერი ხალხი ურთიერკვებების განწყობებისათვის. ჩინებული განუზობლობით დაბრუნდა საბჭოთა დღედაცა ფესტივალთან. მათ ჩამოიტანეს სიბიბი და სიყვარული, სველი ქვეყნის ახალგაზრდა წარმომადგენელთა მსურველი გულითადა სახაში.

გარეკანის პირველ გვერდზე: „შეხვედრისა და თანაარბობისათვის“. პლაკატი ნ. მ. შალვაშვილისა. გარეკანის მეორეველ გვერდზე: ზაფხულის განთიადი. ფოტო გ. თ. იაკობიას. ჩანართის მეორე გვერდზე: ზღაფე. ფოტო ე. პეტროვისა და თ. თურქაიას. ჩანართის მესამე გვერდზე: ნახატი გვირები მულტიმედია ციფერი ფილმიდან: „ჩიკაგოა ქორწილი“, „საყვირის შემდეგ“, „წუნი და წრწუნა“, „მტრობა“. ფოტო თ. თურქაიას.

თამამდ შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოს არც ერთ გუნდს არ მუშავებია ცოდნედ დიდი გამარჯვება, როგორც თბილისის „ღინწის“ კალაბურთებმა მოიპოვეს: მათ ვერსამი უძლიერესი გუნდის სახელად დასახუროეს და ამ კონტინენტის ჩემპიონთა თასი ჩვენს დედაქალაქში ძვირის ნიშნად ჩამოუტანეს შვეიცარიისად.

ეს არ იყო შემთხვევითი აზრით. ეს გახლდათ თბილისის „ღინწის“ — ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთი საყვარელი, სახელგანთქმული, მდიდარი ტრადიციების მქონე, მრავალ საერთაშორისო მატჩსა და ტურნირში გამორჩეული კოლექტივის სახესობი კანონიზირებული წარმატება, რომელშიც ძველი კალაბურთის ცოცხალი ჩანადურად გელშემატყვარა. საც ვა ოდნავად არ შეგავსება. იმით კი არა, რომ მათების დანაშაულებს საშუალო სიძლიერის შემოქმედსა ქონდათ საქმე. პირიქით, მადრილის „რეალ“ ვეროსი ერთ-ერთი უძლიერესი გუნდია, რომელშიც ვარდ შესანიშნავი ტექნიკურია და ტაქტიკური მომზადების, გამარჯვებისადმი შეუღებულად ღვთაება გამოადგინა და თითქმის შეუძლებელს მიადგინა: ფინალისთვის მრავალჯერ, განმეორებით შეხვედრებში, დიდი ანგარიშით დამარცხდა პოლონეთისა და იტალიის მძლავრი კოლექტივები.

...შვეიცარიის დინამოელთა გამგზავრების წინ ერთი საღამო მათთან გავტარე, დიდობს ზაზუნა. ბებიებმა მუშუტი საწვრთნელ მეტადინების მორჩინებელ გუნდში ახვედრებდნენ ერთ ხანს ევროპა დუნდა და მიმოდ ჩინარების შოალი იმყოფა. უკიდურ მათვან თავისი საფორტული ქოვდა, მაგრამ ცხადი იყო, რომ ყველის ერთი ფორტი დაუფლებია: ენევა, ვინალო, თასი...

ბებიები რბილში წამოწოდებულყვენენ და ოცენეზში უკვე გზმრდნენ სრულად უცნობ პიტატუ-

ერსა და სვეიალიანის მონტომერის, შვეიც. მორისონისა და რიდრიანის... ენევაეზ ფეტირბადა ჩვენი გუნდის ვეგანტი აზორ ლევაეა, რომელიც ამ ბოლო მატჩებში სიარტად გაიზარდა: მომავალი ასპირანობი ფეტირბადა კოსმორტი სვერკებში მჭირლავი ვლადიმერი უტრეხელიც: თასზე ფეტირბადა დაუცემელი სიარტული ვინის განსახიერება ვერამ მიწავილი: ენევაეზ ფეტირბადა მუცამ მუშევილი და უტყვარი ნეაბიერი ალექსანდრე კლავდე: „რეალის“ კალისი აღებაზე ფეტირბადა დაუცემრბელი ილიარი ზაზუნას; ენევაეზ ფეტირბადა შესანიშნავი ვალერი ალბაბაევი; ენევაეზ ფეტირბადა მიგანდენ წამდელი ქარიშხლის დამე. თასი ლევენი იწყარევილი: ენევაეზ ფეტირბადა ფარიბა ბატონი.სატრინი რევაე ვოვლია; ენევაეზ ფეტირბადა მოხდენილი ვარდვეების ოსტატი ლევაე ვოსსევალი... ენევაეზ ფეტირბადენ ეყვანილი მაგრამ ევლოზე მებტ საფორტებელი მანენ ოთარ ქიკავლია ქვილი — ამ სახელმწიფრბელი გუნდის

კვირული ნოახითი

სახელმწიფრბელი მწკრინდის, რომლიც ვანუ-ზომუად დიდი წყდილო შვიტანა დინამოელთა წარმატებანში. ენევაეზ ჩვენი ბიების და მასსენდებია რომელი ბრწყინვალე ფურციელი მიწუნისა, რომელიც ავტორის აი, ცენი და მათი შესანიშნავი წინამორბედნი — ოთარ ქიკავი, ნოვარ ქოკჩიაი, ვევა ლენდე, ალბისი მესხი, ჟემბერი ნოვაევი, მიხეილ კეკელიძე, სულკვი თორთოლიძე, შოთა ქიკაველი, დიდი გოცაშვილი, ვევი რუხაბე, გურამ

ანაშიე და სვები იყენენ. მომავლობა: 1958 წელი, მოსკოვი, საპროფესორის ხალხია მეორე სპარტაკი... სპარტაკი გუნდის გამარჯვება ლენვის ნაკრებიანს... ეს იყო დაუწარმოებელი ასპარტაკი, თანაღორ დამიბდა ქრწინის, მარაბა: საქარე, თელის გუნდში ბილის მხოლოდ ხანა კალაბურთული დარჩა მოვადრე და ისინი ვეფეხევიბითი იმრბოვენენ

მანენ დიდიმში კალაბურთებლიან სტუმრად მყოფმა ერთხელ კიდევ ვირაქმუნენ, რომ ენევაეზი ჩვენი წყება შეუძლებელი იყო.

სულ სხვა ზარისა გახლდათ მადრილის „რეალის“ მწკრინელი ფერანდისი. ქერ კიდევ წავევარჩინა. დიდი მატჩის (ესა — თბილისის „ღინწის“) წინ მან განსაქადა, რომ ჩვენს ალმა თესა ეუნდთან მოგვიწევს შეხვედრა. შემდგომში, რომელიც თბილისელთა კალაბურთებლიან ორბე თამაში — მოსკოვისა და თბილისის — ბრყინევალე გამარჯვებაში მოსიყვებ, ფერანდისის საგონებელი ჩაყარდა. დაბოლოს, როცა მან თბილისელთა ვარჯიში ხანა ენევაეზში, ასეთი განცხადება ვაკეთა ადგილობრივი პრესაში: „ღინამოელბს უპირატესობა სიმადლეში აქვთ, ჩვენ კი სისწარფუნია. ჩვენი კარგი იარაღია პიტატური, მაგრამ მთავარია გუნდის განწყობილება და სპარტაკო სულსკვიეობა და იგი აღსახევა გამარჯვების რწენიში“.

მატჩის აღწერას ვე, ცხადია, არ შევედგები. რადგან ეს ევროსაოვის კარგავ ცნობილია. მადრილის „რეალს“ ვერც ამერიკის შვირთებულ ვეტიტებში წაყლდა ვარსკვლავებმა უშუდელს და ვეტი ვარსკვლავთა შორის უშუდღებრი, შესანიშნავი ზანე სპარტაკების პიტატურის (მისი სიმადლე 205 სმ) შიტი მომარჯებულმა 80 ქულამ.

მრავალკაცოვნება მუერბებულმა სთავინდოლ შეფასს დინამოელთა თამაშის საერთაშორისო კლასი და მჭირრბელ ტაშითა და შენახილბობის გამოზახტა თავისი ადტაცება. მუწინვარდ იმხანეს გაზომ (უნგრები) და ევბერბა (შვეიცარიის), რომელიც საფინალო სასტყენმა აღნიშნა თბილისის დინამოელთა ბრწყინვალე გამარჯვება — 80:88.

მიხეილ კაბახაძე.

ფოტო მ. თურბინისი

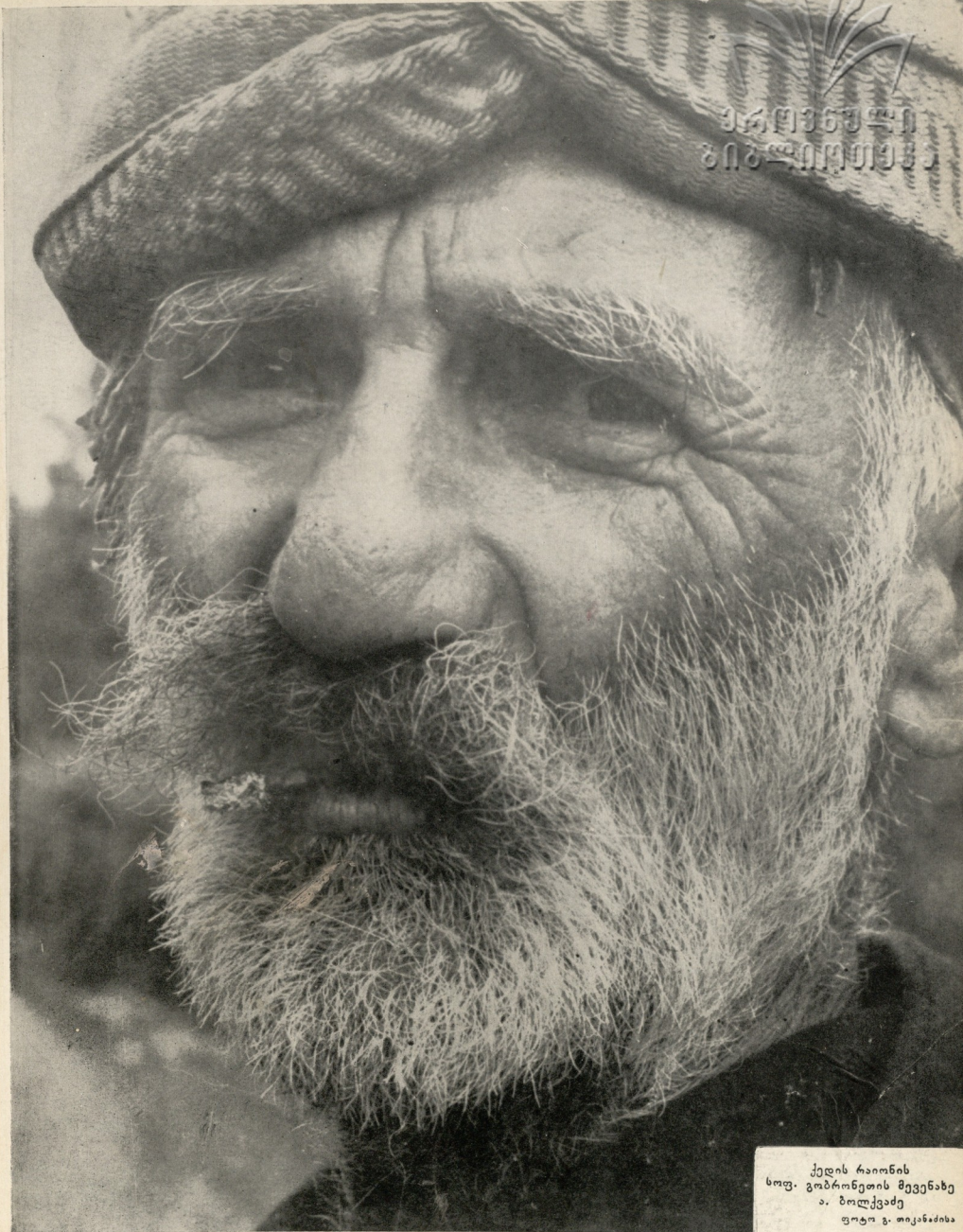
რედაქტორი ა. ძიხიფურია. სარედაქციო კოლეგია: ი. გიგინეიშვილი, ს. ლურშიშიძე, მ. სააკაშვილი, მ. კ. ცინტარაღლი, ი. ტახაია, ი. ციციშვილი, რ. ჩხეიძე, უ. აფთხარბი.

სმ. კვ ცინტარაღლი კომპოზიციის გამომცემლობა | მხატვარი-რედაქტორი დ. ნეია. ტექნიკური რედაქტორი — რედაქტორის 3-34-66, პეგ. მდიდის — 9-82-82, განყოფილებებს — 3-28-42 რედაქციის მისამართი: თბილისი, რუსთაველის პრ. № 42, IV სართ. უცა და ჩანართი ვერვრდები შეხვედრებში ფოტორეკორაფტთაში რედაქციაში შემოსულმა მასხმელად ავტორებს არ უზბრუნდებათ. ფასი 30 კპვ.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 7/111-62 წ. გამოცე. № 85, ქალ. ზომა 70x108 $\frac{1}{2}$, 1,5 ჟღ. ფურც. ნაბეჭდი ფურც. 4,11. ნაბეჭდარი ფორმათა რაოდ. 479. შიშითი ფორმათა რაოდენობა 4,8. ფოტორეკორაფტთა რაოდენობა 4,8. ტრავი 23.500, შვეკ. № 1410, უფ. 04802

Ежемесчный общественно-политический и литературно-художественный журнал „Дроша“ (на грузинском языке) Издательство ЦК КП Грузии

საქ. კვ ცის გამომცემლობის პ/კ „კომუნისტის“, თბილისი, ლენინის ქ. №14.

საქართველოს
ფოტოგრაფიის
საზოგადოებრივი
ფონდი

ქელის რაიონის
სოფ. ვაზარონეთის მევენახე
ა. ბოლქვაძე
ფოტო გ. თიანეთისა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

